Bashkia Pogradec

Plani Lokal i Veprimit në Mjedis

Bashkia Pogradec

Plani Lokal i Veprimit në Mjedis
Bashkia Pogradec

Pogradec, 2005

Përgatitja e këtij dokumenti është financuar nga:

Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)

Opinionet e shprehura në këtë dokument nuk paraqesin domosdoshmërisht opinionet e Sida. Përgjegjësia për to mbetet e e autorit.

Me mbështetjen e:

Qendra Rajonale e Mjedisit

për Evropën Qendrore dhe Lindore

Zyra në Shqipëri

Rreth REC

Qendra Rajonale e Mjedisit (REC)
për Evropën Qendrore dhe Lindore
Zyra në Shqipëri
është një organizatë ndërkombëtare jopartizane, joavokate, jofitimprurëse që mbështet zgjidhjen e problemeve mjedisore në Evropën Qendrore e Lindore (EQL), duke nxitur bashkëpunimin ndërmjet organizatave joqeveritare, qeverive, bizneseve e aktorëve të tjerë mjedisorë, si dhe duke mbështetur shkëmbimin e lirë të informacionit dhe pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrjen mjedisore. REC është krijuar në 1990 nga ShBA, Komisioni Evropian dhe Hungaria.

Sot REC, bazohet ligjërisht në Kartën e tij, nënshkruar nga 28 vende dhe Komisioni Evropian, dhe në një marrëveshje ndërkombëtare me qeverinë hungareze. REC ka zyrën qendrore në Szentendre, Hungari dhe zyrat e vendeve në secilin prej 15 vendeve përfituese.

Shqipëria e ka nënshkruar Kartën e REC në 1993. Zyra e REC për Shqipërinë është hapur në 1994. Kjo zyrë punon për realizimin e misionit të REC duke mbështetur organizatat jofitimprurëse, institucionet mjedisore në të gjitha nivelet, dhe aktorë të tjerë të interesuar në fushën e mjedisit, duke mbështetur proceset pjesëmarrëse e shkëmbimin e lirë të informacionit. Fushat kryesore të veprimtarisë janë: Programi i granteve për OJF-të; Planet Lokale të Veprimit në Mjedis, Informacioni Mjedisor; Edukimi Mjedisor; Programi i kualifikimit për OJF-të dhe zyrtarë të mjedisit, nismat dhe programet vendore e rajonale; etj.

Donatorët më të fundit janë: Komisioni Evropian, Ambasada e Mbretërisë së Hollandës, SIDA, UNDP, GEF/SGP, Fondacioni SOROS, SDC, etj.

Adresa: Rr. e Durrësit, P.11, Shk. 2, Ap. 12, Tiranë
Tel/Faks: +355 4 239 444
E-mail: rec@albania.rec.org
Adresa e internetit: http://albania.rec.org

Design: Eduart Cani; Shtypi: Gent Grafik

Parathënie

Periudha e zhvillimeve demokratike e gjeti qytetin e Pogradecit si një nga qytetet e "mbrojtur" dhe të mirëmbajtur në aspektin e mbrojtjes së mjedisit dhe me pak pasoja të ndotjes së tij. Lëvizja demografike e popullsisë, në përgjithësi e pakontrolluar dhe e paadministruar si duhet, qoftë për shkak të kapaciteteve, por edhe për shkak të angazhimit të pakët të strukturave qeveritare dhe joqeveritare, solli pasoja të dukshme, si në aspekte të tjera, ashtu dhe në ato mjedisore. Ndërtimet e shumta pa kriter, shtimi i popullsisë dhe i konsumit, mungesa e standarteve dhe institucioneve mjedisore, mungesa e kulturës mjedisore dhe faktorë të tjerë të lidhur direkt ose indirekt me mjedisin, kanë shkaktuar dëme me pasoja të ndjeshme në faktorët mjedisorë, tashmë shqetësuese jo vetëm për strukturat menaxhuese për qytetin, por edhe vetë për qytetarët.

Mesa dukej do duhej që ndotja mjedisore të arrinte nivele të larta, për të vënë në alarm të gjitha strukturat dhe të ndërgjegjësonte opinionin publik, për të menduar seriozisht për aspektet mjedisore si dhe për marrjen në konsideratë të efekteve mjedisore në të gjitha vendimet dhe sipërmarrjet.

Sot ka një frymë pozitive dhe një ndërgjegjësim në rritje për aspektet mjedisore dhe Institucionet përgjegjëse, midis të cilave dhe Bashkia Pogradec, po punojnë për sigurimin e investimeve të nevojshme për përmirësimin e situatës.

Jeta dhe zhvillimi i Pogradecit janë të lidhura ngushtë me turizmin, i cili nuk mund të konceptohet pa një mjedis të pastër dhe të shëndetshëm. Projektet dhe investimet e siguruara për mbrojtjen e Liqenit të Ohrit, për ujësjellës kanalizimet e qytetit, për trajtimin e mbetjeve organike dhe joorganike, për gjelbërimin etj., parashikimi dhe realizimi i investimeve duke marrë në konsideratë kushtet urbane dhe mjedisore, synojnë përmirësimin e situatës dhe rikthimin e qytetit në një qytet të standarteve mjedisore të pranueshme, si bazë për zhvillimin e tij të qëndrueshëm.

Plani Lokal i Veprimit në Mjedis i shërben këtij qëllimi dhe gjej rastin të falenderoj Qendrën Rajonale të Mjedisit (REC), për asistencën dhe mbështetjen aq me vlerë në hartimin e një plani strategjik të nevojshëm për Pogradecin dhe Agjencinë Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar (SIDA), për financimin e kësaj nisme.

Z. Artan Shkëmbi
Kryetari i Bashkisë Pogradec

Përmbajtja

Procesi i hartimit të Planit Lokal të Veprimit në Mjedis 9
Vizioni i qytetit të Pogradecit 11
Hyrje 13
I. Vlerësim i situatës mjedisore në qytetin e Pogradecit 14
1.1 Gjendja teknike e rrjetit rrugor, shesheve, trotuareve
1.2 Rrjeti i kanalizimeve
1.3 Sistemi i shpërndarjes
1.4 Largimi i ujrave të zeza dhe mirëmbajtja e qytetit
1.5 Gjendja e ajrit, mjedisit, mbetjeve urbane
1.6 Ndotja nga automjetet
1.7 Mbetjet urbane
1.8 Gjendja e lumenjve të qytetit
1.9 Gjelbërimi
1.10 Gjendja e lulishteve në qytet
1.11 Gjendja e gjelbërimit të blloqeve të qytetit
1.12 Energjia
1.13 Ndriçimi publik në qytet
1.14 Mundësitë për futjen e burimeve të reja të energjisë
1.15 Vlerësimi i dëmtimeve në sistemin elektrik – efiçenca e energjisë

II. Burimet natyrore dhe zhvillimi i turizmit 21
2.1 Gjendja
2.2 Politika e zhvillimit të turizmit
2.3 Liqeni i Ohrit
2.3.1 Gjeografia
2.3.2 Hidrologjia
2.3.3 Biodiversiteti dhe burimet natyrore
2.3.4 Fauna dhe flora e liqenit
2.3.5 Mjedisi fiziko-kimik dhe cilësia e ujit të Liqenit të Ohrit

III. Trashëgimia kulturore 25

Problemet mjedisore 27

Plani i Aktiviteteve 39

Procesi i hartimit të Planit Lokal të Veprimit në Mjedis

Plani Lokal i Veprimit në Mjedis për Qytetin e Pogradecit, u hartua përgjatë një periudhe një vejcare dhe në hartimin e tij u përfashinë të gjithë aktorët vendore dhe komuniteti i qytetit.
Si bazë për hartimin e këij plani mjedisor, është përdor PLVM i përgatitur më parë nga Instituti për Zhvillimin e Komunitetit. Për këtë u ngrit një grup pune më specialistë të fushave të ndryshme (urbanistikë, turizëm, shëndetësi, arsim, zonat e gjelbra, trashëgimi kulturore, etj), të cilat punuan në bashkëpunim me specilaistë të tjerë të qytetit për hartimin e PLVM.
Për të pasur një përtfshirje sa më të gjërë dhe për të thither mendimet e komunitetit dhe shoqërisë civile, janë organizuar një sërë takimesh me OJFtë vendase dhe me takime publike gjatë të cilëve janë paraqitur gjetjet e grupit të punës dhe janë dikutuar problemet mjedisore të qytetit të Pogradecit.
Një vëmendje e vecantë i është kushtuar rolit të gruas në proceset e përgatitjes dhe zbatimit të politikave dhe planeve të zhvillimit, në kuadër të të cilës janë organizaur takime specifike me gra profesioniste dhe banore të thjeshta të qytetit mbi opinionet dhe kontributin e tyre në këtë plan mjedisor.

Plani Lokal i Veprimit në Mjedis do ti shërbejë Bashkisë Pogradec si dokument pune për hartimin dhe planifikimin e nismave mjedisore në qytetin e Pogradecit. Dokumenti i është paraqitur Këshillit Bashkiak të Qytetit të Pogradecit dhe është miratuar prej tij më 03/06/2005, duke e kthyer atë në një dokument zyrtar pune.
Për të ndihmuar këtë proces Plani është i shoqëruar me një shumë investimesh të akorduara nga projekti.

Dokumenti është i hartuar në tre pjesë, në:

i) analizën e situatës

Paraqet një analizim të hollësishëm të situatës për të gjitha cështjet e marra në konsideratë nga plani, duke e paraqitur atë në të gjitha aspektet e tij dhe të ndërlidhura ndërmjet tyre. Kjo aanalizë shërben për të pasur një ide më të qartë të problemeve mjedisore, të cilat shqetësojnë qytetin e Pogradecit

ii) listën e problemeve mjedisore

Problemet mjedisore, paraqiten sipas një matrice të paracaktuar, e cila jep në mënyrë të detajuar të gjithë indikatorët për identifikimin e një problemi. Pjesët më të rëndësishme të kësaj matrice janë shkaktarët e problemit dhe prioriteti për secilin.

iii) planin e veprimeve për zgjidhje

Ky kapitull është pjesa më e rëndësishme e Planit, pasi paraqet të gjitha veprimet dhe projektet e mundshme për zgjidhjen e problemeve mjedisore të gjetura. Kjo matricë i shërben autoriteteve vendore për të hartuar projektet konkrete dhe sigurimin e fondeve nga donatorët.

Hapat e hartimit

Marrja e angazhimit nga Bashkia Pogradec	Mars 2004
Takim i hapur për fillimin e punës	Prill 2004
Ngritja e grupit të punës me ekspertë lokalë	Maj 2004
Trajnimi i grupit të punës	Maj 2004
Faza e parë e projektit - Analiza e situatës mjedisore	Qershor – Shtator 2004
Faza e dytë e projektit - Përgatitja e listës së problemeve	Tetor – Nentor 2004
Takime me OJQtë mjeidsore dhe të grave në qytet	Dhjetor 2004
Faza e tretë e projektit - Përgatitja e planit të veprimeve	Dhjetor 2004 – Janar 2005
Takime me OJQtë mjedisore dhe të grave në qytet	Shkurt 2005
Takim i hapur në Bashkinë Pogradec për draft materialin	Mars 2005
Finalizimi i dokumentit	Prill 2005
Miratimi i Planit nga Këshilli Bashkiak	03 Qershor 2005

Vizioni i qytetit të Pogradecit

Të transformojmë Pogradecin në një vend të këndshëm për të punuar, jetuar dhe vizituar, duke ruajtur vlerat ekzistuese të natyrës, duke iu afruar, më shumë në të gjitha aspektet, traditës së komunitetit, si faktorë që sjellin rivlerësimin e komunitetit dhe konsolidimin e banorëve tanë.

(Shënim: Marrë nga dokumenti "Plani Strategjik për Zhvillimin Ekonomik", Qyteti i Pogradecit, 2000)

Pozicioni gjeografik i qytetit të Pogradecit

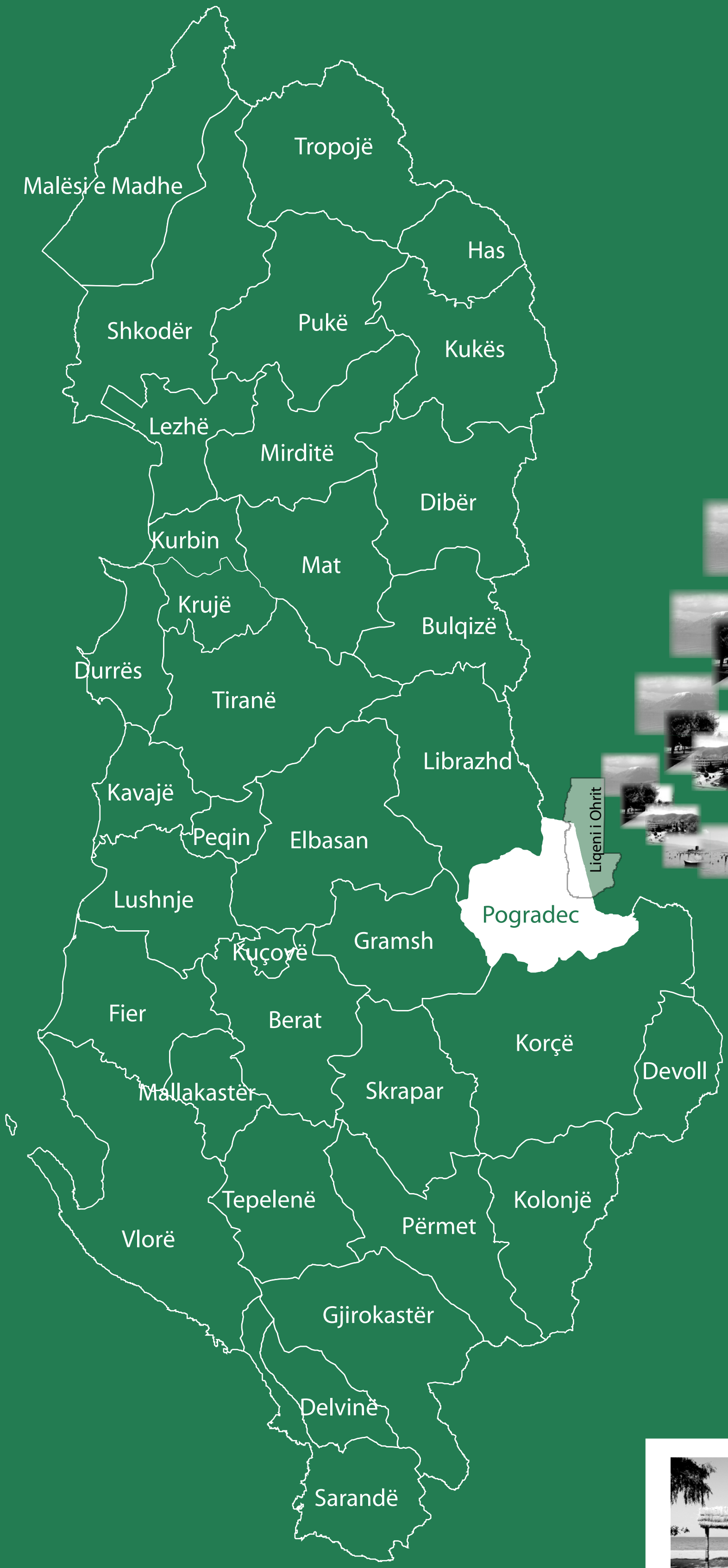

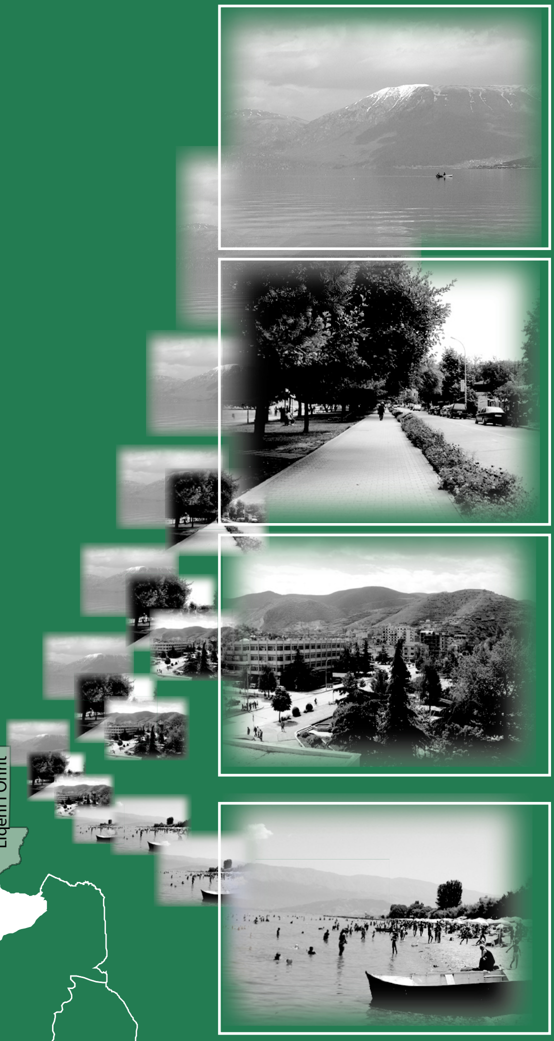

Pashaporta e qytetit

Emri	*Pogradec*
Mosha	*Shenjat e para shek. V p.e.r.*
Pozicioni gjeografik	*Në jugindje të Shqipërisë*
Sipërfaqja	*233,4 ha*
Popullsia	*38000 banorë*
Lartësia	*+ 696 m mbi nivelin e detit*

Hyrje

Pozita gjeografike

Pogradeci gjendet në zonën lindore të vendit dhe në pjesën jugperëndimore të Liqenit të Ohrit. Ai shtrihet në 20 38'48" gjatësi gjeografike lindore, 40 54'05" gjerësi gjeografike veriore dhe në kuotën 696 m mbi nivelin e detit.
Kufizohet në veri dhe verilindje me Liqenin e Ohrit, në jug dhe perëndim e rrethojnë, si kurorë, kodra dhe male të lartë, mbuluar me gështenja, ahe dhe dushk, që janë vazhdim i maleve të Mokrës. Në lindje, 5 km larg ndodhet Driloni. Në juglindje kufizohet nga komuna e Buçimasit dhe në veriperëndim nga komuna e Hudënishtit.
Qyteti, duke përjashtuar zonën ekonomike, ndërtimet e parregullta në fushën e Buçimasit dhe ato të zonës periferike përgjatë rrugës kombëtare Pogradec-Korçë, shtrihet në një sipërfaqe të përgjithshme rreth 233,4 ha.

Kushtet klimaterike

Rajoni i Liqenit të Ohrit ka klimë lokale kontinentale. Temperatura mesatare është 11,4 C, me temparatura mujore maksimale mesatare, në korrik-gusht, prej 21,2 - 34,4 C, temperatura minimale mesatare mujore, në janar, 1,5 C. Minimumi absolut ka arritur në –17,2 C. Reshjet mesatare vjetore janë regjistruar 734 mm në Pogradec dhe 759 mm përreth liqenit. Përsa i përket erërave, drejtimi më i shpeshtë i tyre është nga ana e veriut, sidomos gjatë periudhës së vjeshtës dhe dimrit. Në pranverë dhe verë mbizotërojnë erërat e jugut dhe jugperëndimit. Erërat e lindjes dhe të juglindjes janë të papërfillshme (4-5% e shpeshtësisë së përgjithshme të erës). Shpejtësia mesatare e erës, në rajonin e Liqenit të Ohrit, është 3,4 m/sek.

Të dhënat demografike

Qyteti i Pogradecit ka ndryshuar në mënyrë të konsiderueshme gjatë viteve të fundit, si pasojë e ndryshimeve politiko-ekonomike në vend. Popullsia në qytet është rritur si pasojë e ardhjeve të shumta nga zonat rurale, duke e çuar numrin e popullsisë, që jeton në qytetin e Pogradecit, për vitin 2004, në 38.000 banorë.

Tabela 1 - Ndryshimi i numrit të popullsisë për periudhën 1997-2002

Viti	Të vendosur			Të shpërngulur		
	Meshkuj	Femra	Meshk + femra	Meshkuj	Femra	Mesh. + Femr.
1997	580	660	1240	82	165	247
1998	599	673	1272	95	141	236
1999	499	611	1110	106	171	277
2000	797	813	1610	133	204	337
2001	673	722	1395	169	286	455
2002	513	587	1100	222	330	552

I. Vlerësim i situatës mjedisore në qytetin e Pogradecit

Qyteti i Pogradecit shtrihet në një territor prej rreth 233,4 ha, ndërkohë që kufiri i qytetit (vija e verdhë) përfshin një territor prej rreth 186,7 ha. Aktualisht, qyteti është shtrirë përtej vijës kufizuese të miratuar me rreth 47 ha, kryesisht në territoret e rrafshta në drejtimin lindor, në dy anët e rrugës së Tushemishtit dhe në drejtimin juglindor, në të dy anët e rrugës Pogradec-Korçë. Përgjithësisht, janë ndërtime pa leje në pronë private (të parregullta).
Zona e banimit përfshin përqindjen më të lartë (85%) të sipërfaqes së përgjithshme të territoreve të qytetit. Shkalla ekzistuese e ndërtimit në qytet ka lartësi mesatare 2,7 kate. Ndërkohë që, numri më i madh (75%), për pasojë dhe sipërfaqja më e madhe e territorit të zonës së banimit, përbëhet nga ndërtesa të ulta 1-2 kate. Numri i ndërtesave 4 e më shumë katëshe, vendosur kryesisht në zonën e qendrës së qytetit, është i kufizuar (9%).

dëmtimin e shtresës së sipërme të asfaltit. Kjo është e dallueshme, veçanërisht në rrugët dytësore, pasi në rrugët kryesore, punimet e mirëmbajtjes përgjithësisht janë kryer.
Me ndërtimin e rrjeteve të reja të infrastrukturës (rrjetit telefonik ose rikonstruksione të ndryshme të rrjeteve të ujësjellësit, kanalizimit, etj) dhe për shkak të moszbatimit me cilësi të punimeve, në pjesën kaluese të rrugëve, vërehen ulje të shtratit të rrugës, prishje të asfaltit, gjë që ka sjellë ngushtimin artificial të pjesës kaluese të automjeteve.
Në qytet, ekzistojnë sheshe, kryesisht të përqendruara aty ku kanë fillimin e tyre disa rrugë. Funksionojnë dhe sheshe për lëvizjen e këmbësorëve, që janë kryesisht pranë zonës së qendrës, në territoret përreth Bashkisë dhe ish-shtëpisë së oficerave. Në përgjithësi, gjendja teknike e tyre është e mirë, por janë kryer pak punime mirëmbajtje për to.

Tabela 2: Treguesit urbanistikë të qytetit të Pogradecit

Emërtimi i zonës	Sipërfaqja		
	ha	Gjendja m2/ban	Norma m2/ban
Territor banimi	165	45	30
Territor i ob.shoqërore	4,5	1.2	7
Territor i gjelbërt	10	2.7	7
Territor sportiv	4.6	1.3	2
Territor rrugë + sheshe	15.9	4.3	9

Ndërtesat me 3-4 kate ndodhen kryesisht në juglindje. Banesat e ulta e oborre qarkojnë zonat me ndërtime më të larta.
Zona e banimit rezulton me mangësi, përsa i përket elementëve përbërës të saj. Këtë fakt e shprehin treguesit urbanistikë, të renditur në tabelën e mëposhtme, krahasuar me treguesit normativë, të përcaktuar në Rregulloren e Urbanistikës.

1.1 Gjendja teknike e rrjetit rrugor, shesheve, trotuareve

Sipërfaqja e përgjithshme e rrugëve, shesheve dhe trotuarëve përfshin 8,38 % të sipërfaqes së qytetit brenda vijës së verdhë, ose 6,67 % të sipërfaqes së përgjithshme të tij. Rrjeti rrugor, në qytet, paraqitet përgjithësisht i dëmtuar. Vitet e fundit, shtimi i lëvizjes së automjeteve, moskryerja e punimeve të mirëmbajtjes dhe mosfunksionimi i kolektorëve të shkarkimit të ujrave të bardha, kanë sjellë si pasojë

Me trotuare janë të pajisura përgjithësisht rrugët kryesore të qytetit dhe janë në gjendje relativisht të mirë. Sipërfaqet e trotuareve janë të shtruara kryesisht me pllaka, aktualisht mjaft të amortizuara dhe të dëmtuara.

1.2 Rrjeti i kanalizimeve

Sistemi i furnizimit me ujë të pijshëm dhe i kanalizimeve të ujrave të zeza.
Uji i përrenjve, përgjatë bregut, afër Tushemishtit, pompohet në një rezervuar sipër qytetit të Pogradecit, me kapacitet minimal 200 l/sek. Si pasojë e kapacitetit të ulët të pompimit (120 l/sek) dhe e humbjeve në rrjet, rreth 30% e konsumatorëve ka ujë të rrjedhshëm vetëm 10 orë në ditë, ndërkohë që kërkesa për ujë është rreth 130 litra për person gjatë 10 orëve.
Sistemi i kanalizimeve të qytetit është i shtrirë (përgjatë bregut 30-40%) me drejtim nga perëndimi në lindje, paralel me vijën e bregut. Ujërat e zeza

të aksit kryesor pompohen nga 3 stacione pompimi në një kanal që vuan nga infiltrimet dhe punon në gjendje mbingarkese, sidomos gjatë periudhës së shirave. Kjo ka sjellë që ujrat e ndotura të rreth 38.000 banorëve të derdhen në liqen në mënyrë direkte. Në zonën që nuk është lidhur në sistemin e kanalizimeve, bëhet derdhja direkte e këtyre ujërave në përrenj.
Ujësjellës Kanalizime (UK) sh.a Pogradec, kryen aktivitetin e furnizimit me ujë të pijshëm dhe largimin e ujrave të zeza për bashkinë Pogradec. Në këtë zonë, numri i klientëve është rreth 26.000 konsumatorë familjarë, 400 subjekte private dhe 25 subjekte shtetërore.
Prodhimi realizohet nëpërmjet 2 stacioneve të pompimit të ujit të pijshëm në Tushemisht dhe Guras. Stacioni i Tushemishtit përballon furnizimin me ujë të pijshëm të bashkisë Pogradec (dhe të fshatrave Tushemisht, Vërdovë, Rëmenj). Në këtë stacion janë instaluar 5 elektropompa. Stacioni i Gurasit përballon furnizimin me ujë të pijshëm të fshatrave. Në këtë stacion janë instaluar 2 elektropompa me prodhim total 45 l/s.
UK sh.a. Pogradec, ka kryer studimet e nevojshme për ndërprerjen e lidhjeve të paligjshme, duke realizuar një sërë përmirësimesh në sistem. Të gjitha këto ndihmuan në përmirësimin disi të situatës në furnizimin me ujë të konsumatorëve, pavarësisht nga rritja tepër e madhe e konsumatorëve në zonën e qytetit (bashkisë), ku numri i popullsisë në zonën e shërbimit të bashkisë është rritur nga 32.200, në vitin 1997, në 38.850 në vitin 2003.

1.3 Sistemi i shpërndarjes

Mirëmbajtja e rrjetit shpërndarës kryhet nga dega teknike e UK sh.a. Pogradec. Ky rrjet është tepër i amortizuar, për shkak të moshës së tij, dhe si i tillë kërkon shpenzime të mëdha për mirëmbajtjen e tij. Këto shpenzime, deri tani, janë përballuar nga shoqëria, për të minimizuar humbjet në rrjetin e brendshëm, shqetësimet në furnizimin me ujë të pijshëm tek qytetarët. Gjithashtu, janë eleminuar në kohë defektet e paraqitura, në mënyrë që të shmangeshin ndotjet në rrjet. Këtë e tregon edhe mospatja e problemeve të shëndetit të shkaktuara nga ndotjet në rrjet.

1.4 Largimi i ujrave të zeza dhe mirëmbajtja e qytetit

Gjendja e rrjeteve dhe stacioneve të pompimit të ujrave të zeza ka qenë tejet e rënduar, për shkak të shkallës së lartë të amortizimit të tyre, si dhe shërbimit të pamjaftueshëm, që është bërë në të kaluarën. UK sh.a. Pogradec ka bërë një sërë pastrimesh, në tubacionet kryesore dhe pusetat e kontrollit, me objektivin që, më pas, të funksiononte e gjithë skema, e cila kërkonte ndërhyrjen e plotë në stacionet e pompimit, por nuk u realizua për mungesë fondesh .
Për të mbrojtur cilësinë e ujit të Liqenit të Ohrit u vu në zbatim Projekti i Menaxhimit të Ujit, Kanalizimeve dhe Drenazhimit. Kështu, qeveria gjermane, nëpërmjet *Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KfW),* dhe qeveria zviceriane, nëpërmjet *Staatssekretariat fur Wirtschaft (SECO),* siguruan fondet e nevojshme për ngritjen e një infrastrukture të plotë pastrimi.

Grafik.1 - Ndotja e ajrit nga djegia e lëndës drusore
Në qytet konsumohet rreth 20 000 m 3
ose 10 ton lëndë drusore

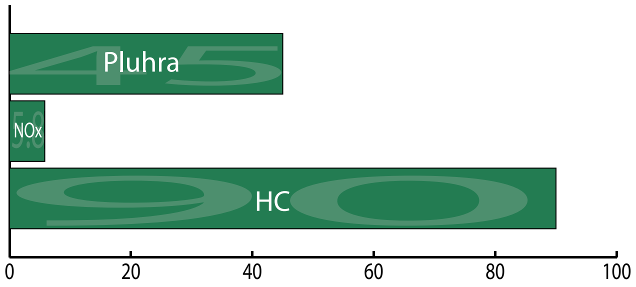

1.5 Gjendja e ajrit, mjedisit, mbetjeve urbane

Qyteti i Pogradecit, në 10 vjeçarin e fundit, si rezultat i lëvizjeve demografike, ka patur një rritje të numrit të popullsisë, si rezultat, ka një rritje të aktivitetit njerëzor në të gjitha sferat. Kjo ka sjellë që edhe nivelet e ndikimit në mjedis të rriten.
Ndotja e ajrit mund të shkaktohet prej aktivitetit të njeriut, por edhe nga fenomenet natyrore, siç janë zjarret në pyje, etj. Shkaqet kryesore duhen kërkuar në zhvillimin industrial, ekonomik dhe në kushtet e jetesës. Mund të përmenden zmadhimin e qytetit, rritjen e trafikut, rritjen e konsumit të energjisë

si dhe zhvillimin e ekonomik, sidomos sektori i ndërtimit.
Në qytetin e Pogradecit, ajri ndotet, kryesisht, nga djegia (dru zjarri, kaldaja, furra buke me solar), nga automjetet e qytetit si dhe nga ato që kalojnë në rrugën kombëtare Tiranë-Korçë (rruga kalon përmes qytetit), veprimtari të tjera si: dyqane për saldime, zdrukthtari, punime metalesh, etj, pluhuri i rrugëve, pluhuri nga ndërtimet dhe prishjet. Një ndotës tjetër me rëndësi janë dhe sobat që përdoren nëpër shtëpi.
Faktorët meteorologjikë luajnë rol të madh në shpërndarjen e ajrit. Fenomene të tilla si erërat, temperatura, reshjet, mund të zvogëlojnë dhe ndihmojnë në hollimin dhe largimin e papastërtive, por, në raste të veçanta, mund të krijojnë komponentë të tjerë nën efektin e rrezatimit diellor.

1.6 Ndotja nga automjetet

Qyteti i Pogradecit, duke qenë i pozicionuar në nyje të rëndësishme rrugore të vendit, ka si rezultat dhe një trafik të konsiderueshëm rrugor, me të gjitha llojet e mjeteve, që nga mjetet me fuqi motorike të vogël, deri në ato me fuqi të madhe dhe me ndotje të lartë. Përveç automjeteve që zotërojnë banorët e qytetit, gjatë të gjithë vitit, qyteti duhet të përballojë dhe trafikun e madh që zhvillohet në rrugën kombëtare Tiranë – Korçë, e cila kalon mespërmes qytetit, duke e shtuar numrin e makinave që gjenden në një ditë të caktuar në qytet.

Tabela 3 - Numri i mjeteve motorike sipas sektorëve

Lloji i automjeteve	Sektori privat	Sektori shtetëror	Totali
Autovetura	1001	39	1040
Autobusë mbi 32 vende	28	3	31
Mikrobusë nën 32 vende	267	13	280
Furgona deri në 3 ton	222	2	224
Kamionë mbi 3 ton	168	11	179
Traktorë rrugorë	12	4	16
Totali	1698	72	1770

Tabela 4 - Numri i mjeteve sipas llojit të karburantit

Nr totali i automjeteve që përdorin naftë	1674
Nr totali i automjeteve që përdorin benzinë	96
Përqindja e automjeteve që përdorin naftë	94%
Përqindja e automjeteve që përdorin benzinë	5%
Kilometrashi i regjistruar km/dit naftë	100
Kilometrashi i regjistruar km/dit naftë	100
Përqindja e squfurit (vlerë mesatare) naftë	0,9%
Përqindja e squfurit (vlerë mesatare) benzinë	1%
Gjatësia e rrjetit rrugor brenda qytetit (km)	15 km

Tabela 5 - Vlerësimi i ndotjes totale

Ndotësit	Sasia e shkarkuar nga automjetet			
	Benzinë (kg/dit)	Naftë (kg/dit)	Total (kg/dit)	Total ton/vit
NO_x	5 kg	173,2	178,2	70,1
SO_2	8,7 kg	90,3	99	24,6
CO	67,4 kg	2,5	62,9	22,6
HC	4,8 kg	82,8	87,6	31,4
Pluhura	0,27 kg	42,6	42,8	15,3

1.7 Mbetjet urbane

Grumbullimi i mbetjve urbane dhe transporti i tyre për në vendgrumbullimin afër minierës Alarup, 14,1km larg qytetit, bëhet nga kompania e pastrimit “REI” sh.p.k, e cila ka lidhur kontratë me Bashkinë e Pogradecit.

Grumbullimi i mbetjeve bashkiake bëhet nëpërmjet 120 kontenierëve, të shpërndarë në të gjithë qytetin. Sasia e mbetjeve, që grumbullohen dhe largohen mesatarisht, në ditë, është 36 ton.

Vendet e mbledhjes së mbetjeve dezinfektohen me pluhur gëlqere, me 5% përmbajtje klori, në periudhën prill-tetor. Në periudhën e sezonit veror, sasia e mbetjeve të grumbulluara arrin deri në 45 ton në ditë, si rezultat i mbipopullimit të qytetit. Nga mbingarkesa e mbeturinave, bëhet edhe zbrazja e kontenierëve, në rrugët kryesore, 2-3 herë në ditë. Transporti i mbetjeve për në vend depozitim bëhet me mjete teknologjike të përshtatshme, me kapacitet deri në 10 ton.

Një herë në muaj, në fushën e grumbullimit të mbetjeve bëhet shtyrja, sistemimi dhe mbulimi me dhe i mbeturinave (kavaletat). Pra, përdoret metoda e kompostimit. Fusha e grumbullimit të mbeturinave, në afërsi të minierës Alarup, ku grumbullohen dhe kompostohen mbetjet e qytetit të Pogradecit, është një fushë provizore pasi ka ndikime negative në mjedisin e zonës përreth Liqenit të Ohrit, zonë e cila ka statusin “zonë e mbrojtur”.

Hedhja e pakontrolluar, prej vitesh, e mbetjeve urbane, në zonën gëlqerore karstike të Zagorçanit, ka çuar më tej ndotjen e Lumit të Çërravës dhe ujrave të Liqenit të Ohrit, duke rrezikuar në të ardhmen edhe ndotjen e burimeve ujore të Tushemishtit e Zagorçanit, të shfrytëzuara për banorët e qytetit e zonës përreth.

Është hartuar një projekt, me ndihmën e bankës gjermane KFW dhe agjencisë suedeze SIDA, për ndërtimin dhe funksionimin e një fushe të re për grumbullimin e mbetjeve të qyteteve Korçë, Pogradec, Maliq, Bilisht e komunave përreth, në fshatin Maliq.

Problem tjetër, në zonën mbi fshatin Zagorçan, është edhe rehabilitimi i të gjitha fushave të grumbullimit të mbetjeve, duke bërë edhe sistemimin dhe mbulimet e mëdha dhe pastaj duke i pyllëzuar ato.

Në qytetin e Pogradecit, ka probleme me administrimin e mbetjeve të ngurta, të cilat krijohen nga biznesi i ndërtimit , biznesi prodhues (përpunim druri, prodhime metalike, mermeri e ushqimore), nga rikonstruksioni i ndërtesave apo hyrjeve të pallatit etj. Ndonëse ka rregulla e ligje që i detyrojnë prodhuesit e këtyre mbetjeve t’i çojnë ato me shpenzimet e veta për tek vendi i depozitimit të mbetjeve, kjo nuk ndodh, duke përfituar nga mungesa e kontrollit, pasi në shumicën e rasteve ato hidhen natën në vendet e hedhjes së mbetjeve bashkiake, pranë kontenierëve.

Për të minimizuar dhe eleminuar mbetjet e ngurta, që ndotin qytetin është punuar në dy drejtime kryesore nga pushteti vendor dhe në bashkëpunim me OJF-të mjedisore:

1. Së pari, ndërgjegjësimi i komunitetit, për mbajtjen pastër të qytetit, për të plotësuar kushtet e një qyteti turistik, nëpërmjet zhvillimit, më tej, të traditës qytetare pogradecare.
2. Së dyti, njohja sa më e plotë e të gjithë bazës ligjore në fushën e mjedisit si dhe të rregulloreve dhe urdhëresave të miratuara në Këshillin Bashkiak.
3. Së treti, rritja së forcës goditëse e parandaluese nga Policia Bashkiake e Inspektoriati i Mjedisit Urban, nëpërmjet zbatimit të ligjeve dhe Urdhëresesë së Këshillit Bashkiak në zbatim të parimit “kush ndot paguan”, duke gjobitur çdo rast të kundraligjshëm që vihet re.

Për të patur gjendjen nën kontroll, nga ana e pushtetit vendor në Pogradec, është parashikuar caktimi i disa pikave në qytet ku do të vendosen konteinerë 5 m^3 për grumbullimin e mbetjeve të ngurta në sasi më të vogla se 1/10 m^3 , mbetje të cilat dalin nga riparime të ndryshme që kryejnë qytetarët në mjediset e banimit. Ndërsa sasitë e mbetjeve, që janë më të mëdha se 1/10 m^3, janë detyrim i qytetarëve apo i objekteve ndërtuese e prodhuese për t’i larguar ato.

Nga ana e Bashkisë, po studiohet dhe planifikohet një fushë tjetër më e përshtatshme dhe më afër qytetit, duke eleminuar hedhjen e pakontrolluar të mbetjeve të ngurta në gropat e rërës në fushën e Starovës, në anën e rrugës Zagorçan –Qafa e Kukës, në anë të lumit mbi fshatin Vërdovë, në anën e majtë të rrugës Pogradec- Guri i Kuq dhe në anë të lumit të Tërhamit.

Marrja e masave të menjëhershme për të ndaluar hedhjen e pakontrolluar të mbetjeve të ngurta është domosdoshmëri për mbrojtjen e mjedisit të pellgut ujëmbledhës të Liqenit të Ohrit. Prandaj duhet të bëhet ndërprerja urgjente e hedhjes së mbetjeve urbane brenda pellgut ujëmbledhës të Liqenit të Ohrit dhe gjetja e një sheshi provizor jashtë këtij pellgu nga ana e pushtetit vendor, deri sa të filloje funksionimi i fushës së mbetjeve në fshatin Maliq të rrethit të Korçës.

Gjithashtu, në zonën mbi fshatin Zagorçan, duhet të merren masa urgjente për rehabilitimin e plotë të disa fushave të mbyllura të grumbullimit të mbetjeve.

Duhet të bëhet në mënyrë të plotë mbulimi me dhe, sistemimi dhe pyllëzimi i tyre, duke eleminuar të gjitha ndikimet negative që kanë në mjedisin e kësaj zone.

Në fushën ekzistuese të grumbullimit të mbetjeve, bëhet ndarja dhe riciklimi i hekurishteve të ndryshme, të kanoçeve etj., në mënyrë spontane, nga komuniteti rom. Në të ardhmen, janë planifikuar të zbatohen projekte të ndryshme për të bërë ndarjen e mbetjeve të qelqit, të letrës, hekurishteve, plastikave, që në burimin e krijimit të tyre. Kjo, fillimisht, mendohet të bëhet në shkolla e kopshte, në bar-restorante dhe në një lagje pilot në qytet.

Në drejtim të grumbullimit dhe asgjësimit të mbetjeve të rrezikshme, ku hyjnë ato spitalore, bateri makinash, kuti boje e fuçi llaku e dylieni, duhet të merren masa më të plota e të mos trajtohen njëlloj si mbeturinat bashkiake në fushën e grumbullimit të tyre.

Gjysma e mbetjeve krijohen nga veprimtaria ndërtimore, prandaj del e domosdoshme ndërtimi i një impianti për të bërë të mundur riciklimin e materialeve të ndërtimit.

Mbetjet e ish fabrikës së pasurimit të hekur-nikelit në Gur të Kuq, ato të ish stacionit të mallrave Mëmëlisht, së bashku me stoqet minerale të hekur-nikelit dhe qymyrit të zonës industriale (fare pranë bregut të liqenit), të grumbulluar në sasi disa mijëra

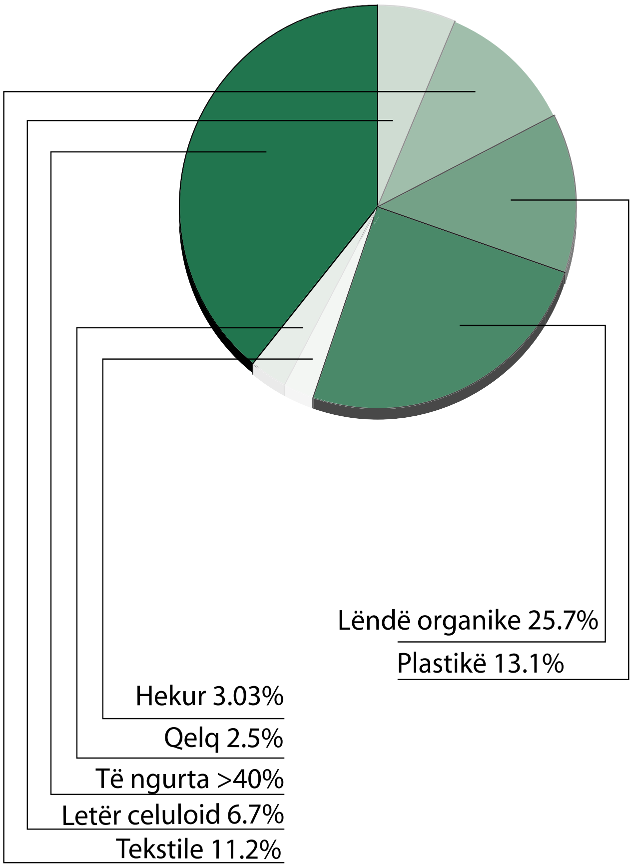

Graf.2
Përbërja e mbetjeve të qytetit të Pogradecit (2004)

ton, prej vitesh, janë bërë burim ndotje i kësaj pjese të liqenit. Evadimi i dy stoqeve minerale jashtë pellgut ujëmbledhës të liqenit dhe hartimi i një plani rregullues për zonën e mësipërme, me potencial real turistik mbetet detyrë urgjente për mjedisin e kësaj zone.

Problematike në ndotjen e liqenit janë edhe prurjet e ngurta që sjellin Lumi i Qytetit dhe ai i Vërdovës. Megjithëse, herë pas here, janë bërë pastrime të prurjeve të ngurta të lumenjve me fondet e Bashkisë, për një zgjidhje më të plotë të këtij problemi duhen bërë sistemimi i tyre (veshja me beton e anëve dhe shtratit të tyre), si dhe ngritja e pritave për të parandaluar përmbytjet e qytetit në rastet e reshjeve të shumta.

1.8 Gjendja e lumenjve të qytetit

Qyteti i Pogradecit ka dy lumenj: Lumi i Qytetit, që ka derdhjen tek "Oktapodi" dhe Lumi i Vërdovës me derdhje tek "Bar 1 Maji". Herë pas here, janë dhënë fonde nga bashkia e qytetit për t'u bërë pastrimi i shtratit të lumenjve nga mbetjet e ngurta. Kështu, firma "Rei" dhe KREK", gjatë vitit 2002-2003, ka larguar rreth 10.000 ton mbetje të ngurta nga shtretërit e të dy lumenjve. Ky pastrim ishte emergjent, pasi u bë parandalimi i përmbytjes së qytetit (në periudhën e reshjeve të vjeshtës). Përgjatë shtratit të lumenjve janë ndërtuar mjaft banesa private, të cilat, shpesherë, bëjnë hedhjen e mbetjeve familjare në lumenj. Për të shmangur këtë fenomen, janë vendosur konteinerë mbeturinash në të dy anët e lumenjve dhe bëhet pastrimi i përditshëm i tyre.

Në një pikë kritike paraqitet cilësia e ujit të lumenjve, pasi atje bëhet përzierja e ujit të rrjedhës së lumenjve me ujrat e zeza, që derdhen në lumenj si pasojë e ndërhyrjeve pa leje.

Kjo gjendje kritike ka bërë që, për vitin 2004, këshilli bashkiak të marrë një sërë masash për sistemimin e shtratit të lumenjve, prishjen e ndërtimeve pranë shtratit të lumenjve, ngritjen e hapësirave publike në të dy anët e lumenjve, sistemimin e tyre me rrugë, trotuare, ndriçim dhe gjelbërim.

1.9 Gjelbërimi

Toka, në qytetin e Pogradecit, në bazë të analizave gjeologjike, përbëhet, kryesisht, nga toka ranore – argjilore.

Qyteti i Pogradecit është njohur si qytetit i luleve dhe zhvillimi i kësaj tradite ka qenë përparësi e politikave bashkiake. Kështu, gjatë viteve 2002-2003, janë kryer një sërë investimesh si: i) rikonstruksioni i shëtitores buzë Liqenit të Ohrit; ii) vendosja e një

sistemi ujitje në parkun buzë liqenit; iii) nivelimi i sipërfaqes së gjelbër dhe përmirësimi i cilësisë së barit; iv) rehabilitimi i pjesëve të parkut prej nga u hoqën kioskat, lokalet, ndërtimet me leje provizore (të përkohëshme, sezonale); v) rehabilitimi i rrugicave brenda parkut; vi) vendosja e sistemit të ndriçimit në park; vii) vendosja e stolave në park, sheshet para pallateve; viii) vendosja e koshave ditorë dhe konteinerëve në parkun buzë liqenit (zëvendësimi i përvitshëm i tyre); ix) mirëmbajtja e sipërfaqes së gjelbëruar.

1.10 Gjendja e lulishteve në qytet

Ndërmarrja e gjelbërimit, me vendim të Këshillit Bashkiak, bëri kalimin nga sipërmarrje private në ndërmarrje shtetërore, ku objekti i punës është mirëmbajtja dhe shtimi i sipërfaqeve të gjelbëruara. Këto sipërfaqe shtrihen në zonën e bregut të liqenit dhe në pjesën e qendrës së qytetit.
Sipërfaqja e gjelbëruar është 5.5 m^2/banor, ku nuk është përfshirë gjelbërimi në kurorën e qytetit. Kjo sipëfaqe u shërben 38.000 banorëve vendas, si dhe rreth 20.000 turistëve në periudha të caktuara të vitit. Lulishtja, tek shëtitorja "Fan Noli" u rehabilitua komplet duke mbjellë dru dekorativ në të dy anët e shëtitores, me gjerësi 5 m, gjithashtu dhe me 2 breza anësorë me lule, si manushaqe, lule zjarri, lule syze, karafila e trëndafila. Vlen të përmendet këtu edhe disiplinimi i lëvizjes së automjeteve në shëtitoren "Fan Noli".

1.11 Gjendja e gjelbërimit të blloqeve të qytetit

Një nga politikat e bashkisë është rehabilitimi i sipërfaqeve të gjelbra dhe sipërfaqeve me lule në brendësi të qytetit, midis blloqeve të pallateve, duke mbjellë drurë dekorativë si gështenjë e egër, unapi, plepi, tija, bredh, pishë, lis etj.
Një vëmendje e veçantë u është kushtuar mjediseve publike shtetërore si shkolla, kopshte, çerdhe, institucione dhe ndërmarrje shtetërore, të cilat i mirëmbajnë këto mjedise me kapacitetin e tyre, duke vendosur kopshtarë, që kujdesen për sipërfaqet e gjelbra brenda territorit të tyre.
Kështu, çdo vit, mbillen rreth 100 rrënjë fidanë të rinj, duke bërë ripërtëritjen e drurëve të dëmtuar dhe shtimin e numri të pemëve të mbjella. Gjithashtu, po punohet për rehabilitimin e ligustrave duke i krasitur dhe duke i dhënë forma mjaft të këndshme lulishteve (ligustrave).

Vlen të përmendet puna dhe kontributi që po japin pronarët e lokaleve, hoteleve, firmave të ndryshme të prodhimit, nëpërmjet rregullimit të mjediseve pranë biznesit të tyre, që, tashmë, është bërë një nga punët rutinë të tyre. Shembuj mjaft të mirë janë Hotel Turizmi, "EuroKorça", Pastiçeri "Tushi", Bar "1 Maji", Birra "Pirro", Firma "Fani" etj.
Bashkia e qytetit dhe këshilli bashkiak u kanë dhënë rëndësi të veçantë dhënies së lejeve të ndërtimit, duke bërë edhe miratimin e mjediseve çlodhëse përreth banesave që do të ndërtohen.

Fama e Pogradecit si qyteti i luleve, ka ardhur si rezultat i punës të çdo banori që e do qyetetin e tij.. Një nga traditat e qytetit është kultivimi i pjergullave dhe drurëve frutorë e dekorativë në banesat private si dhe kultivimi i saksive të ndryshme nëpër ballkone dhe mjediset e shtëpive në banesat publike.
Për të ndikuar në ndërgjegjësimin dhe në rritjen e interesit të qytetarëve ndaj kultivimit të luleve në mjeediset e shtëpive, bashkia e Pogradecit organizon, në muajt gusht-shtator, konkursin për lulet më të bukura, të rritura në mjediset e shtëpisë. Qytetarët pogradecarë, me anë të këtij konkursi, përpiqen të çojnë më tej traditën e hershme të qytetarisë pogradecare.

Tabela 6 - Situata e sipërfaqeve të gjelbra

Sipërfaqja e gjelbëruar e qytetit është	208.000 m^2
Sipërfaqe me lule	6.950 m^2
Sipërfaqe me bar	156.050 m^2
Sipërfaqe inerte	22.050 m^2
Sipërfaqe ujore	23.000 m^2
Sipërfaqe me drurë dekorativë	4.500 copë
Sipërfaqe me shkurre dekorative	1.250 copë
Bordurë e gjelbër	1.800 metër linear

1.12 Energjia

Përdorimi i energjisë, plotësimi i nevojave.
Deri tani, pjesa më e madhe e kërkesës për energji për ngrohje është plotësuar nga drutë e zjarrit, shumë

pak me gaz dhe pjesa tjetër me energji elektrike. Po kështu, në disfavor është edhe konsumi për gatim.
Konsumi mesatar për familje, nga viti në vit, ka një rritje të lartë dhe, sot, ai është në nivelin 250 kWh në muaj për familje. Fuqia e burimeve të energjisë elektrike, si kapaciteti i nënstacioneve, fuqia e kabinave të instaluara në qytet, si dhe rrjeti shpërndarës i T.M dhe T.U është i tillë që përballon nevojat e konsumatoreve në qytet.
Por problemet qëndrojnë në pamundësinë e K.E.SH për furnizim 24 orësh. Në këto kushte nevojat plotësohen në masën 90%.
Meqenëse politika e K.E.Sh-it është e tillë që, brenda vitit 2007, do të merren masat për plotësimin e nevojave kombëtare, ky problem quhet i zgjidhur.
Çka theksuam më lart është e besueshme edhe për faktin tjetër se pagesa e faturës nga ana e qytetarëve pogradecarë është në nivelin mbi 95%.
Raporti i përdorimit të energjisë familjare dhe jofamiljare aktualisht është 2 me 1 në favor të të parëve.

1.13 Ndriçimi publik në qytet

Rrjeti i ndriçimit publik ekzistues shtrihet në një gjatësi prej afërsisht 23 km dhe mbulon rreth 75% të nevojave për ndriçim dhe u shërben rreth 80% të banorëve të qytetit, bizneseve, institucioneve etj.
Ndriçimi publik përfshin rrjetin e ndriçimit të shpërndarë si: ndriçimi i rrugëve kryesore, ndriçimi i rrugëve të brendshme, ndriçimi i shesheve, parqeve, lulishteve dhe ndriçimi i institucioneve.
Zonat problematike me mungesë shërbimi ose me shërbim në gjendje të keqe për ndriçimin publik janë blloqet e banimit si blloku i ish fermës, blloku i trekëndëshit, hyrja nga Korça, lagjja Përroi i Çaprazit, pjesa e sipërme, blloku tek ish kampi i pionerëve, blloku tek lagjia nr. 5, blloku tek lagjia nr. 2 etj

1.14 Mundësitë për futjen e burimeve të reja të energjisë

Përdorimi i alternativave të tjera për sigurimin e energjisë është më shumë një tendencë kombëtare sesa lokale.
Eshtë politika energjitike kombëtare ajo që do të bëjë të mundur futjen apo përdorimin e burimeve të tjera të energjisë. Megjithëse nuk disponohen të dhëna të sakta, ka një rritje të konsumit të gazit të lëngshëm për gatim. (pjesë e konsumit për ngrohje është ajo pjesë që zëvendëson mospërdorimin e druve të zjarrit).
Përdorimi i energjisë diellore është thuajse i papërfillshëm.
Kushtëzimi i ngrohjes kolektive në pallatet e reja, me burim energjie naftën apo gazin e lëngshëm, do të ishte një mundësi.

1.15 Vlerësimi i dëmtimeve në sistemin elektrik – efiçenca e energjisë

Dëmtimet në rrjet kanë çuar në humbje të mëdha të energjisë, të cilat llogariten në nivelet 30-35% të energjisë të blerë nga nënstacioni, që do të thotë se humbjet joteknike (abuzimi) janë në masën 10-15%. Ky nivel abuzimi, krahasuar me atë në shkallë vendi është mjaft i ulët, por sidoqoftë i papranueshëm.
Momentalisht (2004), në Pogradec, zhvillohet një turizëm intensiv gjatë dy muajve të verës (korrik, gusht). Ky turizëm konsiston në turizmin familjar, në hotelet e motelet ekzistuese. Tendenca kryesore, në bazë të Strategjisë së Zhvillimit të Turizmit në Shqipëri, deri në vitin 2012, është kthimi i gjithë qytetit dhe bregut liqenor Pogradec - Lin dhe Pogradec - Tushemisht në një mjedis turistik me gjithë infrastrukturën e nevojshme turistike.
Një tendencë e rëndësishme e zhvillimit të turizmit në Pogradec, sot dhe në të ardhmen e afërt, është turizmi familjar. Tradicionalisht, familjet e qytetit të Pogradecit, si dhe fshatrave Tushemisht dhe më pak Starovë e kanë zhvilluar edhe në të kaluarën. Pushues nga Tirana, Elbasani, Korça, Shkodra etj., gjatë muajve të verës kalonin pushimet në Pogradec, në një mjedis mjaft mikpritës dhe të kulturuar.
Familjet, që presin turistë sot, kanë bërë investime për t'i sjellë mjediset e tyre në nivelin e kërkesave që shtron koha.
Për të zhvilluar me efikasitet këtë degë të rëndësishme të turizmit në Pogradec, duhet që shteti (Bashkia), bankat dhe OJF-të të punojnë më mirë për të influencuar në financimin (me kredi) familjet e qytetit dhe ato të fshatrave për të realizuar nevojat për një turizëm të qëndrueshëm dhe mundësisht gjithëstinor.
Tendenca tjetër e zhvillimit të turizmit në Pogradec, janë investimet e rëndësishme që janë kryer në Pojskë (kompleksi "Lyhnidas"; apo në fshatin Tushemisht "Milenium" "Sirena" "Shën Marena" në Drilon "Vila Art", "Këmilli" etj) pa përmendur këtu "Enkelana", "Tea", "Borana", "Desaret", "Eurokorça" etj. Pra tendenca e biznesit në këtë drejtim është e prekshme, por ajo duhet të numërojë më shumë investitorë.
Numri i turistëve, që vizitojnë Pogradecin në një vit, është ndërmjet 25.000 – 30.000 persona, nga të cilët 500 janë të huaj, me një tendencë në rritje.
Pogradeci ka 300 ditë në vit me diell. Në periudhën e dimrit, përgjithësisht ka dëborë në malet përreth, që shoqëron kaltërsine e liqenit.
Ky pejsazh, që shpaloset në lartësinë 700 metra mbi nivelin e detit, shpalos vlera të tjera të pazbuluara kur fillon të ngjitesh maleve.

II. Burimet natyrore dhe zhvillimi i turizmit

2.1 Gjendja

Momentalisht në Pogradec zhvillohet një turizëm me intensitet gjatë dy muajve të verës (korrik, gusht). Ky turizëm konsiston në turizmin familjar, në hotelet e motelet ekzistuese. Tendenca kryesore në bazë të Strategjisë së Zhvillimit të turizmit në Shqipëri deri në vitin 2012 është kthimi i gjithë qytetit dhe bregut liqenor Pogradec - Lin dhe Pogradec - Tushemisht në një mjedis turistik me gjithë infrastrukturën e nevojshme turistike.

Një tendencë e rëndësishme e zhvillimit të turizmit në Pogradec, sot dhe në të ardhmen e afërt është turizmi familjar. Tradicionalisht familjet e qytetit të Pogradecit, si dhe fshatrat Tushemisht dhe më pak Starovë e kanë zhvilluar edhe në të kaluarën. Pushues nga Tirana, Elbasani, Korca, Shkodra e të tjerë gjatë muajve të verës kalonin pushimet në Pogradec në një mjedis mjaft mikpritës dhe të kulturuar. Familjet që presin turistë sot kanë bërë investime për t'i sjellë mjediset e tyre në nivelin e kërkesave që shtron koha.

Për të zhvilluar me efikasitet këtë degë të rëndësishme të turizmit në Pogradec duhet që shteti (Bashkia), bankat dhe OJF-të të punojnë më mirë për të influencuar në financimin (kredi) për të realizuar familjet e qytetit dhe ato të fshatrave nevojat për një turizëm të qëndrueshëm dhe mundësisht gjithë stinor.

Tendenca tjetër e zhvillimit të turizmit në Pogradec janë investimet e rëndësishme sic janë kryer në Pojskë (Kompleksi "Lyhnidas"; apo në fshatin Tushemisht "Milenium" "Sirena" "Shën Marena" në Orilon "Vila Art", "Kërmilli" etj) pa përmendur këtu "Enkelana", "Tea", "Borana", "Oesaret", "Eurokorga" etj. Pra tendenca e biznesit në këtë drejtim është e prekshme, por ajo duhet të numërojë më shume investitorë.

Nr. i turistëve që vizitojnë Pogradecin në një vit është ndërmjet 25 000 – 30 000 persona, nga të cilët 500 janë të huaj, me një tendencë në rritje.

Pogradeci ka 300 ditë në vit me diell. Në periudhën e dimrit në cdo kohë ke dëborën e maleve perreth, gjelbërimin e drurëve dhe fushave, ke kaltërsine e liqenit.

Ky pejzazh që shpaloset në lartësinë 700 metra mbi nivelin e detit shpalos vlera të tjera të pazbuluara kur fillon ngjitesh maleve.

2.2 Politika e zhvillimit të turizmit

Thelbi i politikave të qeverisjes vendore, në drejtim të turizmit, qëndron që këtë qytet turistik ta bëjë sa më të vizitueshëm nga turistët vendas dhe të huaj, për të arritur që, në Pogradec, të ketë një fluks sa më të madh turistësh gjatë verës dhe gjithashtu të ketë gjatë vitit një konstante të qëndrueshme. Në këtë drejtim, qeverisja vendore po punon për promovimin sa më mirë të turizmit, nëpërmjet reklamave, guidave, kartolinave, hartave dhe posterave me karakter turistik.

Është arritur ndriçimi i qytetit. Bregu i liqenit është pastruar nga kioskat, duke rritur ndjeshëm sipërfaqet e gjelbëruara buzë liqenit. Është në proces zgjidhjeje sistemimi i ujit të pijshëm dhe ujrave të zeza, krijimi i mjediseve të kulturuara, disiplinimi i qarkullimit, rritja sipërfaqeve të gjelbëruara etj.

2.3 Liqeni i Ohrit

2.3.1 Gjeografia

Liqeni i Ohrit e ka origjinën 3 milion vjet më parë, nga depresioni gjeotektonik i Dinarideve Perëndimore. Lartësia mbi nivelin e detit është 695 m. Kufizohet nga masivi i Mokrës (1.589 m) dhe Jabllanica (1.945 m) nga ana e Shqipërisë, dhe brezi gëlqeror i Galicicës (2.255 m) në anën lindore. Malet përreth janë shumë të karstifikuara. Liqeni i Ohrit zë një sipërfaqe prej 358,2 km^2, prej të cilave 2/3 i takojnë Maqedonisë dhe 1/3 Shqipërisë. Liqeni ka një gjatësi bregu prej 87,5 km, një gjatësi maksimale 30.8 km, gjerësi maksimale 14.8 km, dhe thellësi maksimale 289 m (mesatarja 164 m).

2.3.2 Hidrologjia

Pellgu ujëmbledhës i Liqenit të Ohrit përmbledh rreth 40 lumenj e përrenj, ku 23 janë në territorin e Shqipërisë dhe 17 në atë të Maqedonisë, por pjesa më e madhe e tyre thahen gjatë verës dhe janë të papërfillshëm përsa i takon prurjes së tyre në liqen. Avullimi vjetor përreth liqenit është vlerësuar në rreth 468 mm. Duke marrë në konsideratë rreshjet vjetore, prej 759 mm, del se prurjet përreth liqenit janë të barabarta me 2.81 l/sek. Uji qëndron për një kohë mesatare prej 60 vjetësh.

Korentet ujore në liqen kontrollojnë shpërndarjen e

ndotësve dhe shkallën e ndikimit të tyre në florën dhe faunën e liqenit. Lëvizja mbizotëruese horizontale e ujrave është ciklonike dhe në kahun e kundërt orar. Shpejtësia e korenteve ciklonike zvogëlohet në mënyrë progresive me rritjen e thellësisë dhe pëson një rënie nga më tepër se 0.1 m/sek në sipërfaqe, në vlerën 0 në thellësinë rreth 50 m.

2.3.3 Biodiversiteti dhe burimet natyrore

Liqeni i Ohrit përfaqëson një vend mbrojtës për një numër të madh organizmash të ujërave të freskëta të formave endemike dhe relike, të datuara në periudhën e Terciarit. Kushërinjtë e tyre të afërt mund të gjenden vetëm në mbeturinat e fosilizuara. Për shkak të moshës së madhe të liqenit dhe ekzistencës së tij të gjatë, të karakterizuar nga izolimi gjeografik dhe stabiliteti i kushteve të jetesës, procesi i diversifikimit në lloje vazhdon ende.

2.3.4 Fauna dhe flora e liqenit

Sipas autorëve të ndryshëm, bota e gjallë e Liqenit të Ohrit karakterizohet nga endemizmi, për shembull, për Infusoret: 88% e të gjitha llojeve janë endemike, *Rhabdacolea* dhe *Tricladida* (krimba të sheshtë turbelarianë): 44% dhe 71 % janë endemikë; *Gastropoda* (molusk): 90% endemik; *Ostracoda* (*crustacean*): 66% endemik; dhe peshku: 60% endemik.

Fauna e peshkut përfaqësohet nga 17 lloje autoktone në katër familje: *Salmonidae* (2 lloje), *Cyprinidae* (12 lloje), *Cobitidae* (2 lloje) dhe *Anguilidae* (1 lloj). Përsa i takon peshkimit, 10 lloje kanë vlera tregëtare.

Për arsye të larmisë së madhe të kushteve të jetesës, zona shkëmbore e liqenit karakterizohet nga një komunitet i pasur llojesh bimore e shtazore. Vegjetacioni makrofitik, si për shembull kallamishtet (*Phragmites communis*) janë të shpërndara kryesisht përgjatë brigjeve, që janë pak të ekspozuara ndaj erës dhe lëvizjes së valëve.

Dukepatur parasysh këto vlera natyrore të këtij rajoni, me Vendim të Këshillit të Ministrave, Nr. 80, datë 18.2.1999, është shpallur zona e Prespës "Park Kombëtar" dhe zona e Liqenit të Pogradecit "Peisazh i mbrojtur tokësor/ujor".

2.3.5 Mjedisi fiziko-kimik dhe cilësia e ujit të Liqenit të Ohrit

Në kuadër të këtij plani, po ndalemi në përqendrimin e fosforit dhe azotit në ujrat e liqenit.

Liqeni i Ohrit konsiderohet si një liqen oligotrofik. Përqëndrimi mesatare, në gjithë shtyllën e ujit, në pjesën qendrore të liqenit, luhaten ndërmjet vlerave 4,65-6.8 mg/l, për fosforin dhe 171-512 mg/l për azotin. Mesatarja e përqendrimit të përgjithshëm

të fosforit, në afërsi të qytetit të Pogradecit, luhatet ndërmjet 3-10 μg/l.

2.3.6 Cilësia e ujit në tributarët e Liqenit të Ohrit

Vlerësimi i ngarkesës me fosfor dhe me substanca të tjera, që hyjnë në Liqenin e Ohrit, është me rëndësi për të parashikuar të ardhmen e tij.
Përqendrimi i fosforit të përgjithshëm (μg/l), në tributarët e Liqenit të Ohrit, në pjesën shqiptare të tij është si më poshtë:

Vlerat mujore maksimale.

Lumi i Pogradecit	360 mg/L
Lin	44 mg/L
Drilon	110 mg/L
Çërravë	76 mg/L

Vlerat vjetore.

Lumi i Pogradecit	0,7 ton
Lin	0,032 ton
Drilon	2 ton
Çërravë	1,27ton
	Σ= 3,5 ton/vit

Në këtë vlerësim nuk janë përfshirë rreshjet e shirave.
(mg-miligramë, L-në dy largësi nga bregu)

2.3.7 Ndikimi njerëzor

Një nga rreziqet potenciale më të mëdha, për shëndetin e njerëzve që banojnë përgjatë Liqenit të Ohrit, është kontaminimi bakterial dhe me patogjenë të tjerë, që futen në liqen me ujërat e zeza të kanaleve. Prania e *Escherichia coli* në ekosistemin ujor tregon se ekziston një rrezik i madh për infektim, kurse në raste përqendrimesh shumë të larta edhe rreziku i përhapjes së epidemive. Përqendrime më të larta E. coli ka patur zakonisht në muajt e verës (sezoni turistik) ose në sezone të tjera pas shirave të rrëmbyer. Kur bien shirat tepër të rrëmbyer, kapaciteti i sistemit të kanalizimeve mund të tejkalohet dhe në liqen shkarkohen mbeturina të patrajtuara. Edhe ujrat nga shpëlarja e territoreve urbane sjellin baktere në liqen.
Ndotja bakteriale e ujit të zonës së bregut përfshin një numër të paidentifikuar burimesh të ndotjes nga mbetjet humane të papërpunuara. Gjatë verës, u morën mostra në tetë stacione pranë zonave më të mëdha urbane dhe rurale.

Në zonën e qytetit të Pogradecit, është vënë re nivel i lartë i ndotjes bakteriale. Numri i E.coli, në mostrat e ujit të marra në largësi 5 m nga bregu i kësaj zone, luhatet 240.000-1.100.000 për 100 ml ujë. Ndotja bie me rritjen e largësisë nga bregu, por natyrisht ajo është e lartë edhe në largësinë 50 m nga bregu dhe luhatet nga 24.000-460.000 E.coli për 100 ml

ujë. Këto nivele shumë të larta të ndotjes bakteriale të ujrave të bregut të kësaj zone shpjegohen me faktin se zona gjendet pranë burimeve të ndotjes, që është shkarkimi i mbetjeve urbane të lëngëta të patrajtuara. Natyrisht, ndotja bakteriale ulet me rritjen e largësisë nga bregu dhe në largësinë 200 m ujërat e liqenit, në zona të tjera të shqyrtuara, janë pa ndotje koliforme.

Llojet e peshqve me rëndësi tregtare në Liqenin e Ohrit, sidomos korani i famshëm, janë gjuajtur në nivele të paqëndrueshme gjatë viteve të fundit. Për pasojë, popullatat e koranit jane në rrezik për t'u zhdukur. Veprimtaritë njerëzore gjatë bregut janë kërcënim edhe për terrenet e lëshimit të vezëve të dimërimit, si për koranin ashtu dhe për peshqit e tjerë, duke përfshirë gjuhcën dhe krapin. Ndonjëri nga llojet e peshqve eshte një popullatë e vetme, për gjithë liqenin, ndaj ajo duhet administruar në mënyre të përbashkët, sipas të njëjtave rregulla në Shqipëri dhe Maqedoni.

Janë të nevojshme monitorime të tjera, të pavarura, për popullatat e peshqve, për të vlerësuar nivelin e qëndrueshëm të peshkimit të çdo lloji të tregtueshëm, nivel që merr parasysh potencialin natyror të riprodhimit të popullatave. Kur të jenë përcaktuar këto nivele, atëherë duhen harmonizuar rregullat e peshkimit në të dyja vendet, për të vendosur kufijtë e peshkimit, duke vendosur edhe detyrimin e zbatimit të rreptë të rregullave. Duhen mbrojtur me rregullore të rrepta edhe habitatet ujore të rrezikuara, duke përfshirë habitatet e lëshimit të vezëve gjatë bregut.

Projekti per Ruajtjen e Liqenit të Ohrit ka vendosur baza të mira për bashkëpunimin e autoriteteve vendore të të dyja vendeve, si dhe të individëve e grupeve nga të dyja anët e liqenit, të cilët po ndërgjegjësohen, gjithnjë e më shumë, për rolin e tyre në ekosistem.

III. Trashëgimia kulturore

Qyteti si një artefakt kulturor

Qyteti është vepra kulturore më komplekse e dizenjuar dhe kryer nga dora e njeriut. Mënyra si është dizenjuar qyteti, çfarë reflekton ai, bazohet në kulturën lokale, kombinimin e vlerave të përbashkëta për të menduar. Çdo qytet ka një kulturë që i korrespondon kushteve të tij vendore dhe mjedisit të tij të jashtëm. Kjo kulturë pasqyrohet në panoramën urbane, ndërtesat e vjetra dhe të reja, mënyrën se si është ndërtuar qyteti, qëndrimin e tij ndaj hapësirës publike, jetën e tij sociale, ushqimet, produktet që lidhen me të, simbolet dhe ritualet e rëndësishme, këngët, kërcimet, mënyrën se si është organizuar qyteti dhe si menaxhohet.

Nëse flasim për gjendjen aktuale të kulturës të qytetit të Pogradecit, ajo karakterizohet nga një sërë problemesh dhe vështirësish. Duke marrë për bazë atë që natyrshëm trashëgojmë nga e kaluara, Pogradeci ka një trashëgimi të copëtuar dhe të paorganizuar. Rreth viteve '20 është formuluar koncepti urbanistik i qytetit, i cili ende nuk njihet. Urbanizimi i qytetit është spontan dhe i pamenaxhuar. Kështu, egërsia dhe spontaneiteti kanë dominuar hera herës cilësitë kulturore. Nuk është marrë në konsideratë dhe nuk kuptohet roli që duhet të ketë ruajtja e pejsazhit urban, në harmoni me atë natyror. Qyteti nuk funksionon harmonishëm dhe nuk ka kufij ndarës.

Rrugicat dhe banesat me vlera historike, arkitekturore dhe kulturore të qytetit janë në mëshirë të fatit, nuk ka asnjë ndërhyrje konkrete. Nyjet, sheshet dhe hyrjet në qytet janë tërësisht të neglizhuara dhe nuk përbëjnë arsye për kulturë.
Nga ana tjetër, qyteti ka një rrjet modest, por të vlefshëm, nëse do të funksiononin si duhet, të insitucioneve kulturore.

Institucionet kryesore kulturore të qytetit:
Biblioteka – ky institucion funksionon normalisht
Muzeu Historik - ka pësuar një degradim në funksionet dhe përmbajtjen e tij
Galeria e Artit - nuk funksionon në mënyrë profesionale.
Teatri i kukullave - luan një rol të mirë në aktivitetet e tij, duke arritur në realizimin edhe të një festivali mbarëkombëtar në këtë fushë, duke i dhënë qytetit një vlerë të veçantë.
Aktualisht, aktivitetet e tjera e zhvilluara nga Shtëpia e Pionierit dhe shkollat e qytetit janë më shumë spontane dhe nuk ka një përfshirje të tyre në një plan të përcaktuar kulturor.
Në fushën e trashëgimisë kulturore, ekzistojnë disa botime dhe memorie të shkruara apo të regjistruara, të cilat inkurajojnë zhvillimin e fushave të tilla të kulturës popullore si kënga qytetare, vallet tradicionale dhe ritualet, të cilat shfaqin ato burime të krijuara natyrshëm nga profesionistë apo amatorë. Gjithashtu, dhënia e titullit "Qytetar Nderi" nga Bashkia është një praktikë e vlerësuar kulturore.

Qyteti ka disa aktivitete kulturore të përvitshme si:
- Sofra poetike me pjesëmarrje ballkanike;
- Ditën e Liqenit (21 Qershor);
- Në ritualet e qytetit vlen të përmendim dhe ditën e "Ujit të bekuar".

Qyteti i Pogradecit ka nxjerrë dy poetë të mëdhenj Lasgush Poradeci dhe Mitrush Kuteli, të cilët janë poetë me vlera të mëdha kombëtare. Gjithashtu, qyteti mbart vlera të veçanta, si qyteti që ka pasur shkollën e dytë shqipe në vend. Shtëpitë e këtyre poetëve duhet patjetër të shapllen si muze, për shkak të vlera të mëdha që bartin.

Dy vende publike të rëndësishme për kulturën qytetare janë dhe Odeoni para Bashkisë dhe rruga turistike e munguar deri më tash, rreth të cilës të tregëtohen dhe promovohen burimet turistike dhe kulturore.
Odeoni duhet të rikonceptohet si një mjedis që të të sjellë në mendje dhe antikitetin si dhe të zbukurohet me objekte të arkeologjisë lokale.
Pikat panoramike të qytetit duhet të jenë të studiuara dhe të arritshme nëpërmjet rrjetit rrugor. Rreth e qark qytetit, mbi majat e maleve dhe kodrave, shikohet një pamje magjepsëse e pozicionit qytet-liqen.
Qyteti ka një kala, e cila, për fat të keq, është në mëshirë të fatit dhe e kërcënuar nga ndërtimet.
Si një vlerë e rrallë natyrore dhe kulturore, pa të cilën nuk e kuptojmë Pogradecin, është vija ndarëse e liqenit me bregun e tij.
Qytetet, pra dhe qyteti ynë, janë, më shumë se kurrë, aktorët e shteteve dhe shihen si mekanizma të ekonomisë së tyre kombëtare, shtetet bazohen në zhvillimin e qyteteve të tyre. Në 20 vitet e fundit, qytete e kanë parë fokusin kulturor si një element vital të rigjallërimit dhe qëndrueshmërisë, sensit të tyre të identifikimit, madje të mbijetesës së tyre.

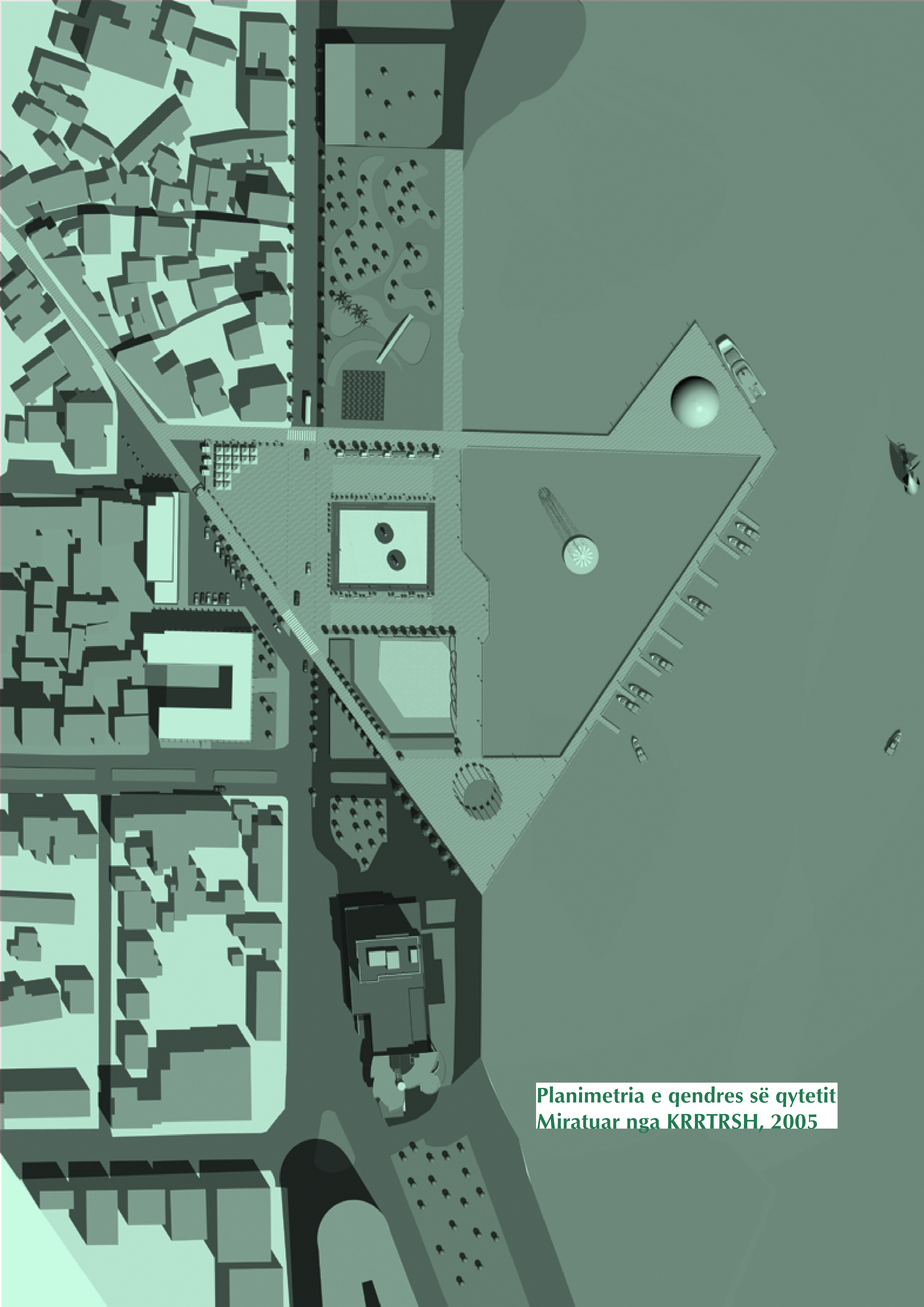

Planimetria e qendres së qytetit
Miratuar nga KRRTRSH, 2005

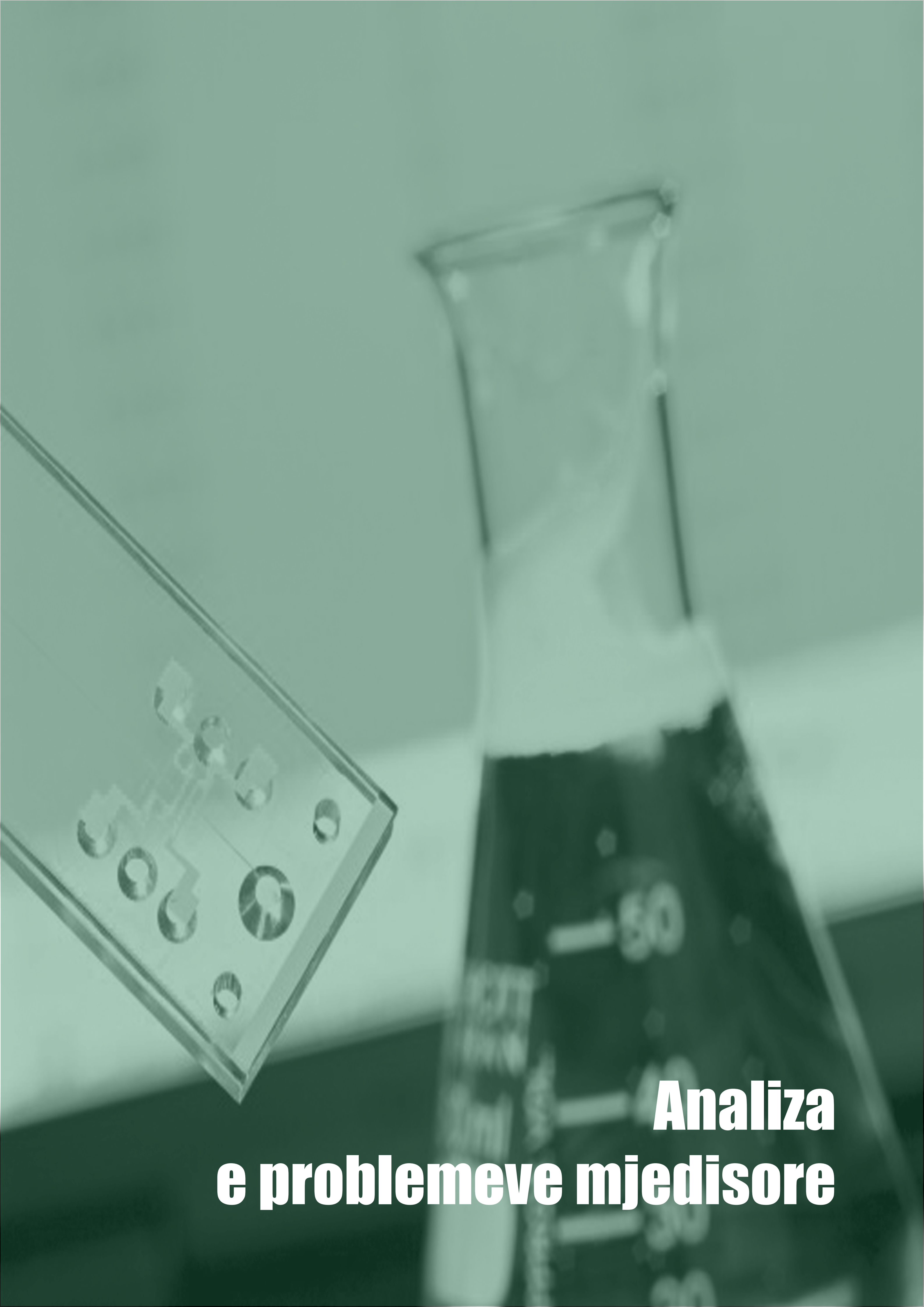

Analiza e problemeve mjedisore

Urbanistika - Infrastruktura mjedisore

Problemi	Shkaku	Shkalla e ndikimit	Popullsia që preket	Pasojat	Prioritarizmi
1. Infrastruktura inxhinierike, uji i pijshëm, kanalizimet, ujrat e bardha	Amortizimi i rrjetit Mirëmbajtja jo e mirë; Rritja e popullatës	E lartë	I gjithë qyteti	Ulen vlerat turistike të qytetit; Rritet rreziku për sëmundje infektive; Ulje e mundësisë së popullatës për të pasur ujë të rrjedhshëm, për pasojë duke çuar në higjenë të pakët në shtëpi, e kudo.	* * *
2. Mungesa e zonave të reja të studiuara urbanistike për përspektivën e afërt dhe të largët	Mungesa e planit rregullues të qytetit	E lartë	50%	Zhvillim i pakontrolluar urbanisitk, duke çuar për pasojë në çrregullime mjedisore, të lidhura me turizmin dhe shëndetin	* * *
3. Ndërhyrjet e paligjshme me ndërtime në zona jo të studjuara urbanistike	Nevoja e popullsisë për strehim; Mundësia për të përfituar nga situata jo e rregullt.	E lartë	60%.	Zhvillim i pakontrolluar urbanisitk, duke çuar për pasojë në çrregullime mjedisore, të lidhura me turizmin dhe shëndetin	* * *
4. Mungesa e zonave të reja të zhvillimit të qytetit Rikthimi i ish zonës industriale në zonë banimi së pari me studim të detajuar urbanistik	Tendencat e shtrirjes së banimit në atë zonë	E lartë	20%	Ndikimet negative në respektimin e normave dhe standarteve të urbanistikës për urbanizimin e kësaj zonë	* *
5. Mungesa e studimeve në zona të caktuara të qytetit Përcaktimi studimi dhe risjellja në gjendje urbanistike e arkitektonike të traditës , të një pjese të qytetit të vjetër si: -Rruga Naim Frashëri -Rruga “11 Janari” -Rruga “24 Maji” -Rruga e Burimave ,etj	Mungesa e përcaktimir të zonës historike të qytetit me një studim të detajuar urbanistik dhe arkitektonik	E lartë	40%	Zhvillim i pakontrolluar urbanisitk, duke çuar për pasojë në çrregullime mjedisore, të lidhura me turizmin, shëndetin dhe vlerat historike të qytetit	* * *
6. Mungesa e zonave sportive dhe argëtuese në përshtatje me prespektivën e zhvillimit të turizmit elitar.	Mos respektimi i standarteve për zhvillimin e turizmit	E mesme	20%	Ulje e vlerave shplodhëse dhe rigjeneruese në qytet, duke çuar për pasojë në rënie të vlerave turistike	*

Urbanistika - Kanalizimet e ujrave					
Problemi	**Shkaku**	**Shkalla e ndikimit**	**Popullsia që preket**	**Pasojat**	**Prioritarizmi**
7. Ndotja e ujit të pijshëm nga ujrat e zeza.	-Amortizimi -Afërsia e tubacioneve të ujrave të bardha me ujrat e zeza. -Infrastruktura jo e rregullt e vendosjes së rrjeteve. -Funksionojnë në gjendje mbingarkese.	E ulët	I gjithë qyteti	Sëmundje infektive Prishje e cilësisë së mjedisit Ul vlerat turistike të zonës	* * *
8. Derdhja e ujrave të zeza nëpër mjediset publike.	-Amortizimi i rrjetit. -Mungesa e infrastruktures.	E ulët	I gjithë qyteti	Sëmundje infektive Prishje e cilësisë së mjedisit Ul vlerat turistike të zonës	* *
9. Mostrajtimi i ujërave të zeza.	-Mungesa e impiantit perpunues. -Mungesa e rrjetave infiltruese. -Mungesa e fondeve të nevojshme për mirëmbajtje dhe për investime të reja.	E lartë	I gjithë qyteti	Ul vlerat turistike të zonës Dëmton zonën përreth, sidmos Liqenin e Ohrit, duke ndikuar mbi florën, faunën dhe cilësinë e ujrave në këtë liqen Shkaktohen sëmundje infektive	* * *
10. Bllokimi i kanalizimeve	-Amortizimi -Mbingarkesa nga reshjet e shumta. -Vendosja për efiçente e rrjetit nëntokësor të ujrave të zeza.	Sezonal	I gjithë qyteti	Dalje e ujrave në sipërfaqe Sëmundje infektive Prishje e cilësisë së mjedisit Ul vlerat turistike të zonës	*
11. Ndërhyrjet në rrjetin kryesor të kanalizimeve	-Mungesa e infrastrukturës.	Periferia	I gjithë qyteti	Dëmtim i rrjetit të kanalizimeve, duke çuar për pasojë në humbje të sasië së ujit dhe mos furnizimin e populates Prishje e vlerave turistike, largim i turistëve	*
12. Mungesa e furnizimit me ujë të qytetarëve për 24 orë.	-Humbjet gjatë rrjetit. -Shpërdorimi i ujit nga konsumatorët (lavazhet, ujitjet) nga gjithë qyteti.	E lartë	I gjithë qyteti	Ul vlerat turistike duke larguar turistët	* * *

Sipërfaqet e gjelbërta					
Problemet	**Shkaku**	**Shkalla e ndikimit**	**Popullsia që preket**	**Pasojat**	**Prioritarizimi**
1. Mungesa e sipërfaqeve të gjelbëruara në brendësi të qytetit, blloqeve midis pallateve, etj.	Zënia e sipërfaqeve të gjelbëra me ndërtime dhe kioska shtesa, rrrethina, garazhe etj.	30%	12 000 banorët e banesave kolektive	Alergji në forma të ndryshme	* * *
2. Dëmtimi i sipërfaqeve të gjelbërta në parkun "! Maji" dhe lulishtet ekzistuese.	Mbi popullimi i plazhit nga turistët (Korçës, Elbasanit, periferisë së qytetit të Pogradecit etj) Mungesa e banjove publike	20%	23 000-25 000 (kryesisht turistë dhe frekuentuesit e plazhit)	Sëmundje të ndryshme të lëkurës me origjinë bakteriale Sëmundje me origjinë patologjike	* *
3. Dëmtimi i drurëve dekorativë.	Degradimi si rrjedhojë e kalimit të moshës së drurëve (shelgjet, plepat) Zëvendësimi i cedres, tijës me drurë dekorativë në gjelbërim gjithëvjetor si pisha, bredh etj.	2-5%	10 000 (kalimtarët pensionistët, fëmijët etj).	Alergjitë e ndryshme. Problemet më të dëgjuara pasi drurët ulin përqindjen e zhurmave në mjedise e ndryshme të qytetit.	*
4. Dëmtimi i fidanëve të rinj	Dëmtime të ndyshme nga njerëzit, karrocat, mjetet, fëmijët, banorët etj.	2-5%	7000	Alergji të ndryshme	*
5. Mungesa e masave rehabilituese të ligustrave, shtimit të sipërfaqeve të bordurave me ligustra anës trotuareve të shëtitoreve dhe rrugëve kryesore	Mbrojtja e sipërfaqeve të gjelbra (kryesisht të mbjella me bar) nga shkeljet e këmbësorëve , karrocave etj.	5-10%	3000	Estetike Alergjike Shpenzime të paparshikuara	*
6. Mosfunksionimi me kapacitet të plotë i serës së ndërmarrjes së gjelbërimit në qytetin e Pogradecit	Probleme pronësie Ndërtime pa leje në truallin e sërës së qytetit Sipërfaqja e vogël e serës	5-7%	E ulët 500	------	*

Ajri					
Problemi	**Shkaku**	**Shkalla e ndikimit**	**Popullsia që preket**	**Pasojat**	**Prioritarizimi**
1. Ndotja e ajrit nga tymrat	Transporti automobilistik Tymi i zjarreve që ndizen në shtëpi Veprimtaria e kaldajave Industria ushimore e lehtë	E mesme	E gjithë popullsia e qytetit, si dhe fshatrat përreth	Fenomene alergjike Infeksione të rrugëve të frymëmarrjes Sëmundje të tjera pulmonare	* *
2. Ndtoja e ajrit nga mbeturinat urbane dhe të ngurta	Hedhja e mbeturinave jashtë pikave të grumbullimit Mungesa e fushës së mbeturinave dhe hedhja e tyre në vende të papërshtashme. Mungesa e një fushe sanitare grumbullimi Djegja e mbetjeve	E lartë	50% e popullsisë	Sëmundje që transmetohen nga kafshët Dizanteri, tifo, hepatit, etj Infeksione të lëkurës	* *
3. Aktiviteti urban	Numri i madh i ndërtimeve të banesave gjatë periudhës së fundit	E lartë	E gjitha popullsia e qytetit	Rritja e ngarkesës së ajrit me grimca pluhuri dhe elementësh të tjerë volativë	* *
4. Aktiviteti i biznesit	Punishtet e vogla të artizanatit që punojnë me bojra kimike Punishtet e drurit që punojnë afër zonës së banuar	E mesme	E gjitha popullsia e qytetit	Shpërndarja e lëndëve kimike në ajër Rritje e saisë së pluhurit në ajër (tallash)	*
5. Aktiviteti jashtë qytetit me ndikim në të	Guroret për prodhojnë lëndë ndërtimi	E ulët	E gjitha popullsia e qytetit	Rritje e ngarkesës së ajrit me lëndë volative të dëmshme	*

Turizmi

Problemi	Shkaku	Shkalla e ndikimit	Popullsia që preket	Pasojat	Prioritarizimi
1. Mungesa e turizmit interaktiv të plotë, me mungesë të: infrastrukturës rrugore; transportit urban e interurban; shërbimit taksi; anijeve turistike tip jahtesh në liqen si dhe mjete të tjera lundruese në ujë	• Mungesa e marketingut në ndërtimin e anijeve • Mungesa e biznesit apo shoqërive turistike me investime në sensin e duhur të kohës.	E mesme	60 %	Ulje e interesit turistik të zonës; Ulen mundësitë për përfitime ekonomike të qytetit dhe për rrjedhojë mbrojtës së pasurive turistike	* *
2. Mungesa e mjediseve të argëtimit për të rinjtë dhe të gjithë të moshuarit; Muzeve të ndryshëm, Qendrave kulturore artistike etj.	Mungesa e mjediseve për kohën e lirë të të rinjve, turistëve, etj.Nuk ka investime për muzetë apo të një kompleksi të mbyllur të pishinave	E mesme	60%	Ulje e interesit turistik të zonës	* * *
3. Mbipopullimi Lëvizja e lirë e njerëzve ka mbipopulluar Pogradecin me popullsi nga zonat rurale.	Nëpërmjet zbritjeve të pakontrolluara në qytet nëpërmjet ndërtimit pa leje është dëmtuar arkitektura e qytetit dhe qytetit i janë ulur vlerat turistike, mjedisore, artistike si dhe e mbingarkuar me papastërti.	E lartë	100%	Zhvillim i pakontrolluar urbanisitk, duke çuar për pasojë në çrregullime mjedisore, të lidhura me turizmin dhe shëndetin	* * *
4. Mungesa e zyrave për informacionin turistik sipas kërkesave të kohës.	Mungesa e alternativave për turizmin në Pogradec nëpërmjet guidave turistike, kampingjet etj.	E mesme	30%	Ul vlerat turistike të qytetit; mundësitë për thithjen e turistëve	* *
5. Mos funksionimi si duhet i turizmit familjar	Mungesa e ujit (furnizimi me orare të caktuara), energjia elektrike, mungesa e akomodimit sipas kërkesave të kohës, tergu vazhdon të jetë me i shtrenjti në rajon	E lartë	40%	Ul vlerat turistike të qytetit; mundësitë për thithjen e turistëve	* * *
6. Mungesa e kulturës së shërbimit	Mungesa e kuadrit të nevojshëm për të përballuar fluksin e turizmit, si industri e rëndësishme për specifikimin e Pogradecit	E lartë	40%	Ul vlerat turistike të qytetit; mundësitë për thithjen e turistëve	* *

Energjia					
Problemi	**Shkaku**	**Shkalla e ndikimit**	**Popullsia që preket**	**Pasojat**	**Prioritarizimi**
1. Mosaplikimi me ritmet e duhura të politikave strategjike kombëtare në gjetjen dhe përdorimin e burimeve të tjera të energjitikës Karritje të përdorimit të gazit për gatim dhe pak përdorim të tij për ngrohje. Përdorim të pakët të energjisë djellore. Ka mos kushtëzim të ndërtimeve me teknologji të lartë termoizoluese sidomos për objektet socila kulturore etj dhe ndërtimet masive si dhe mungesë të ngrohjes të përqëndruar.	Mos zbatimi i një politike të drejtë energjitike. Mungesa e eksperiencës dhe mos kushtëzimi me ndërtime sidomos me ato masive. Me gjithë uljen e çmimit të gazit ky çmim vazhdon të jetë përsëri i lartë si dhe ka mungesë sigurie në përdorimin e tij. Çmimi i lartë i paneleve djellore si dhe mungesa e instalimeve përbëjnë një faktor tjetër për mos shfrytëzimin e kësaj energjie. Negativisht ndikon mos përdorimi i saksioneve për ndërtimet e reja.	E mesme	100 %	Zhvillimi më tej i një industrie që nuk rrespekton mjedisin; Rritjen e ndotjes jonike në ajër	* * *
2. Rrjeti shpërndarës i T.M 10 kv, kalimi në rrjetin e T.M 22kv Përshkrimi Rrjeti shpërndarës i tensionit të mesëm 10 kv si ai ajror dhe kabllor në masën 65-70% i amortizuar. Në një pjesë të tij edhe jashtë kushteve teknike si rezultat i ndërtimeve pa leje. (rrjeti ajror 10 kv në zonë nga ish ndërmarrja ushqimore deri tek ish ndërmarja bujqësore)	Amortizimi i rrjetit të tensionit të mesëm, rritja disa herë e përdorimit të energjisë elektrike në familje gjatë viteve 1990 dhe 2000, rrijta e humjeve teknike. Krahas amortizimit të rrjetit e përdorimit të energjisë elektrike ka bërë që humbjet në rrjetin e tensiont të mesëm të jenë shumë më të larta se standartet teknike.	Zvogëlimi i humbjeve në rrjetin e tensionit të mesëm në masën 30-40%	Të gjithë abonentët e KESH-it	Rritje e rrezikut ndaj popullatës	* * *

Liqeni i Ohrit

Problemi	Shkaqet	Shkalla e ndikimit	Popullsia që preket	Pasojat	Prioritarizimi
1. Rënia e saisë së peshkut në liqen Përshkrimi: Në liqen nuk vepron asnjë shoqëri peshkimi, e cila të jetë direkt e kontrolluar nga shteti dhe numri i varkave në liqen vepron mbi kapacitetin dhe këto të fundit përdorin rrjeta shumë të mëdha. Gjithashtu, trysnitë shoqëroro-ekonomike kanë çuar në mbipeshkim të koranit, i cili është dëmtuar më shumë se peshqit e tjerë	Peshkmi pa kriter përgjatë gjithë vitit Shkatërrimi i zonës së kallamishteve Peshkimi gjatë periudhës së çiftëzimit Rritja e kërkesës për peshk nga njerëzit Degradimi i habitateve natyrale të folezimit të peshqve	E lartë	E gjithë zona përrreth	Dëmtim i florës dhe faunës së liqenit Ul vlerat turistike rekreative të liqenit	* * *
2. Ndryshimet e bregut të liqenit, zhdukja e kalllamishteve dhe habitateve të tjera natyrore (zona të tjera të vegjetacionit makrofilik) Gjatë brigjeve të liqenit të ohrit dikur ka patur breza të gjatë kallamishtesh, por ato tani kanë ndryshuar shumë nga veprimtaria e banorëve që jetojnë përreth liqenit.	Mbledhja e materialeve nga njerëzit për përdorime të ndryshme, duke çuar në rritjen e shkallës së erozionit Gërmimi dhe nxjerrja e rërës në brigjet e liqenit Zhvillim i zonave për pushim dhe argëtim Veprimtaria minerare dhe mbetjet e ngurta të mbetura prej saj	Mesatare	E gjithë zona	Rënie e florës dhe faunës së liqenit Ul vlerat turistike të zonës	* * *
3. Niveli i ulët i ndërgjegjësimit të publikut kombinuar me përdorimin e paekuilibruar të burimeve ekonomike	Zhvillimi i dobët i ekonomisë së qytetit Inflacioni i lartë Nivel i ulët i popullsisë në njohjen e vlerave të liqenit Mungesa e një edukimi të vazhdueshëm	E mesme	E gjitha	• Shkatërrim i faunës dhe florës së liqenit • Dëmtimi i bregut të liqenit • Rritja e rrezikshmërisë për sëmundje infective	* * *

Liqeni i Ohrit					
Problemi	**Shkaqet**	**Shkalla e ndikimit**	**Popullsia që preket**	**Pasojat**	**Prioritarizimi**
4. Ndotja e liqenit nga mbeturinat minerare rreth liqenit të Ohrit Në anën shqiptare gjenden 6 minera dhe 1 fabrikë për pasurimin e mineralit, të gjitha në largësinë 2,5 km nga bregu i liqenit, ndërsa 4 miniera të tjera ndodhen 10 km larg bregut. Minierat e kanë ndotur liqenin nga vetë aktiviteti i tyre duke mobilizuar metalet e xeherorët e kromit, hekur-nikelit dhe qymyrgurit. Nga 6 minierat që janë pranë liqenit kanë mbetur 548,000 m3 mbeturina të ngurta.	Vendoshja e minerave shumë pranë liqenit Shkarkimi i ujrave të ndotura të papërpunuara prej nxjerrjes së xeherorit dhe proceseve të prodhimit Depozitimi i mbetjeve prasnë liqenit Kalimi i përrenjve mespërmes zonave minerare Ndotja e ujrave nëntokësore, të cilët komunikojnë me liqenin	E lartë (në afërsi të minierave) E ulët (në zonën e qytetit)	Të gjithë banorët e zonës	• Dëmtimi i ekosistemit ujor • Ndotja e burimeve lokale të ujrave të pijshëm • Disa nga metalet mund të bioakumulohen, çka përbën rrezik për peshqit, zogjtë dhe potencialisht për njerëzit që i përdorin këto të fundit për ushqim • Metalet toksike dhe ekspozimi afatgjatë ndaj tyre ka çuar në efekte të dëmshme në shëndetin e njerëzve	* *
5. Derdhja e ujrave të zeza të papërpunuar në liqen	Mungesa e fondeve për instalimin e impiantit përkatës Mbingarkesa ene rrejtin e kanalizimeve të ujrave të zeza Mungesa e rrjetave infiltruese Shkarkimi pa kriter në disa pika me rrezik të lartë për shëndetin përgjatë vijës bregliqenore	E lartë	E gjitha popullsia e zonës Turistët	• Rrezikshmëri e lartë për sëmundje infektive • ulje e numrit të turistëve • Dëmtimi i faunës liqenore • Eutrofikimi i liqenit	* * * urgjente
6. Eutrofikimi i liqenit Karakteristikë kryesore e Liqenit të Ohrit është gjendja e tij oligotrofe (përqindja e ulët ushqyese) dhe për pasojë prodhimi i ulët primar i liqenit. Eutrofikimi i ujrave do të thotë rritje e prodhimit primar	Shkarkimi masiv i ujrave të zeza Përdorimi i detergjentëve me përbërje të lartë fosfori Shpërlarja dhe erozioni i tokës në zona të veçanta Depozitimet atmosferike në sipqrfaqen e liqenit	E lartë	Të gjithë banorët	Dëmtimi i faunës dhe florës së liqenit Ulje e cilësive turistike të liqenit	* * *

Trashegimia kulturore

Problemi	Shkaku	Pasojat	Prioritarizimi
1. Mungesa e sistemit muzeal në qytet, të sanjë lloji si historik, kulturor, artisitik etj.	Rrënimi i disa institucioneve muzeale për shkak të ndryshimeve të pakontrolluara në qytet dhe mungesës së mbrojtjes .	Shumë negativ për imazhin turistiko-kulturor të qytetit i cili pretendon shumë se ka kulturë dhe traditë dhe se ka prioritet absolut në turizimin vendas dhe të huaj	* * *
2. Mungesa e një angazhimi për ruajtjen e trashëgimnisë në fushën e banesave karakteristike dhe lagjeve me vlera qytetare dhe historike	Mungesa e një ligji lokal për ruajtjen nga ndërhyrjet e pakontrolluara në zonat e vjetra me tradita.	Humbja e fizionomisë së qytetit. Denatyralizimi i shpejtë i qytetit në një zonë thjesgt urbane vetëm në sensin urban. Kufizimi i turizmit dhe shkatërimi i pejsazhit kulturor.	* * *
3. Mungesa e një angazhimi për zbukurimin e qytetit nëpërmjet kulturës dhe artit, që ka çuar në: • Shkatërimin e pejzazhit natyror nga ndërtimet. • Kaotizimin në prezantimin e simboleve kulturore dhe historike të qytetit. • Pamjen e shëmtuar e qytetit shprehur me mungesë e harmonisë së kulturave	Mungesa e një pozite kulturore nga mungesa e një forumi kulturor qytetar Mungesa e zbatimit të një kodi dhe etike qytetare.	Thellimi më tej i ndarjes së qytetit prej kulturës së tij.	* *
4. Mosfunksionimi harmonik i qytetit në të gjithë shtrirjen e tij edhe nëpërmjet shfrytëzimit të burimeve prezente.	Mungesa e një administrimit në nivelin e duhur të disa pikave të rëndësishme si: hyrja e qytetit prej Tirane, konkretisht ura në hyrje të qytetit, shkatërrimi i zonës qendrore të qytetit nga mos funksionimi i dy godinave private në derdhje të lumit etj. Mosvazhdimi i parkut buzë liqenit. Keqpërdorimi i lumit të qytetit vetëm si vend ku mund të hidhen mbeturinat. Mos shpallja nga bashkia enjë zone publike paralel me lumin e qytetit deri në thellësinë e maleve.	Rritja e cilësisë së jetës dhe thellimi i partikularizmit qytetar, degradimi i një zone që ndërpret jetën veçanërisht atë kulturore etj	* *

Plani i Veprimit në Mjedis

Urbanistika

Problemi	Aktivitetet	Prioriteti Afati kohor	Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm	Kostoja (në Euro)	Efekti
1. Infrastruktura inxhinjerike, uji i pijshëm, kanalizimet, ujrat e bardha Gjendja e kanalizimeve është tejet e amortizuar, ujrat e zeza nuk përpunohen dhe derdhen në liqen. Për ujrat e bardha mungon kanali pritës për pjesët e sipërme. Në shumicën e rasteve këto kanale janë jashtë përdorimit ose bashkë me ujrat e zeza. Rrugët janë me asfalt tepër të dëmtuar. Lagjja e Prroit të Çaprazit dhe Kala ka infrastrukturë të pa formuar	1.1 Ndërtimi i kolektorit të ri për përpunimin e ujrave të zeza, kanalizimeve për ujrat e bardha dhe ujsjellsin për ujin e pishëm. 1.2 Shtrimi i rrugëve me asfalt të ri dhe riparimi i pjesshëm i tyre	* * * Afat mesëm	Ndërmarja e ujsjellës kanalizimeve me projektin gjerman Bashkia Donatorë	E pallogaritur	Pastrimi i liqenit, zhvillimi i turizmit, përmirësimi i infratrukturës.
2. Mungesa e zonave të reja të studiuara urbanistike për perspektivën e afërt dhe të largët Plani rregullues i vitit 79 është i rezauruar dhe i amortizuar si rezultat i kohës së gjatë dhe ndryshimit të sistemeve, ku ka marrdhënie të reja në lidhje me pronën dhe lëvizjen e lirë të njerzve	2.1 Hartimi i planit të ri rregullues	* * * Afat mesëm	Buxheti i shtetit	7.000.000	Zhvillim i rregullt urban. Krijimi i zonave të mirëmenaxhuara për rrespektimin e të gjithë elementëve, të cilat rrespektojnë, natyrën, historinë, zhvillimin, etj. Frenon shkatërrimin e vlerave në qytet dhe i hap rrugën zhvillimit të qëndrushëm në të.
3. Ndërhyrjet e paligjshme në zona të pa studiuara urbane Si rrjedhojë e mungesës së planit rregullues, ndërtimet kryhen me studime të vogla pjesore ose pa to dhe duke mos marrë parasysh infrastrukturën e zhvillimit të këtyre zonave	3.1 Hartimi i studimeve të pjesshme që i paraprijnë planit rregullues	* * Afat shkurtër	Bashkia Ministria e Rregullimit të Territorit	3.000.000	Parandalimi i zhvillimit të pakontrolluar urban

Urbanistika					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
4. Mungesa e zonave të reja të zhvillimit të qytetit Si rezultat i lëvizjes së lirë të njerëzve, Pogradeci ka dyfishuar popullsinë dhe si rezultat i kësaj ka mungesa zonash të lira për ndërtim	4.1 Zgjerimi i vijës së verdhë të qytetit	* * * Afat shkurtër	Bashkia Strukturat shtetërore	E pallogaritur	Realizimi i studimeve të pjesshme në zonën e re të shtrirjes së qytetit. Krijimi i zonave të reja të mirëstudjuara, të cilat sigurojnë zhvillim që rrespekton të gjithë elementët e nevojshëm për zhvillim të qëndrueshëm.
5. Rikthimi i ish zonës industriale në zonë banimi Industria shtetërore e kësaj zone është shpërbëre, aty punohet me biznese të vogla të paorganizuara. Urbanistikisht ka ndërhyrje me objekte banimi që vijnë duke u ritur	5.1 Hartimi i një studimi urbanistik pjesor për këtë zonë	* * Afat mesëm	Bashkia	500.000	Zhvillim të rregullt të kësaj zone sipas standarteve e rregullave të urbanistikës.
6. Mungesa e studimeve në zonën karakteristike të qytetit Pogradeci ka trashëgimi edhe në fushën e arkitekturës, e cila duhet ruajtur në disa pjesë të qytetit që ka vlera, por që nuk janë përcaktuar akoma si të tilla	6.1 Përcaktimi i zonës historike të qytetit	* * Afat mesëm	Instituti i momumenteve të kulturës Bashkia	E pallogaritur	Ruajtja dhe mirëmbajtja e këtyre vlerave të traditës
Mungesa e zonave sportive Përshkrim Zona sportive e qytetit ka qenë e përqendruar në një vend.Përvec kapacitetit të vogël, ka dhe një degradim të vazhdueshëm pasi nuk ka pasur shërbimin e duhur të mirëmbajtjes	Rikonstruksioni i stadiumit, mbulimi i këndit të lojrave me dorë dhe nxitja e mbështetja investimeve private për krijimin e mjediseve sportive	* Afat gjatë	Buxheti i shtetit dhe investimet private	-	Zhvillimin normal të aktiviteteve sportive në qytet

Kanalizimet e ujrave

Problemi	Aktivitetet	Prioriteti Afati kohor	Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm	Kostoja (në Euro)	Efekti
1. Ndotja e ujit të pijshëm nga bashkimi me ujrat e zeza Vjetërimi i rrjeteve, ndërtimi i ujsjellsave jo sipas standartit, infrastruktura jo e rregullt.	1.1 Ndërtimi it ë gjithë rrjetit (100%) të ujësjellësit për qytetin	* * * Afat shkurtër	KfW Donatorë	I siguruar nga KfW dhe SECO 10.000.000	Përmirësim i cilësisë së ujit dhe për rrjedhojë përmirësim i kushteve të jetë, duke shmangur epidemitë dhe rritur cilësinë e shërbimit në të gjitha subjektet, sidmos ato turistike
2. Derdhja e ujrave të zeza në mjediset publike Ndërtimi me teknologji jot ë mirë dhe zgjedhja e materialeve jo cilësore kanë cuan në amortizimin të rrjetit në një pjesë të konsiderusheme të qytetit.	2.1 Ndërtimi i rrjetit të plotë të ujrave të zeza për të gjithë qytetin	* * Afat shkurtër	Bashkia Donatorët	2.500.000	Përmirëson cilësinë e jetës, mbron banorët dhe turistët nga epidemitë. Mbron cilësinë e mjedisit përrreth nga dhe sidmos ujrat e liqenit të Ohit nga ndotja
3. Mungesa e impjanteve të trajtimit të ujrave të zeza Mungesa e trajtimit të ujrave të zeza për shkak të mungesës së një impianti, po con në eutorifkimin e Liqenit të Ohrit	3.1 Ndërtimi i impjantit të trajtimit të ujrave të zeza	* * * Afat shkurtër	KfW	7.000.000	Mbrohet drejtpërdrejt jeta e Liqenit të Ohrit dhe të gjithë gjallesave në këtë liqen. Përmirësohen kushtet turistike dhe rritet aftësia tërheqëse e liqenit, duke shtuar të ardhurat ekonomike në qytet
4. Ndërhyrjet në rrjetin kryesor të furznimit me ujë Ndërtimet e reja sin ë qytet dhe në zonat jashtë tij kanë dëmtuar në mënyrë të ndjeshme tubacionin kryesor të furnizimit me ujë të qytetit.	4.1 Marrja e masave administrative për bllokimin e ndërhyrjeve të paligjshme 4.2 Krijimi i infrastrukturës së përshtashme për furnizimin me ujë	* Afat shkurtër	Bashkia Donatorët	E pallogaritur	Përmirësoht cilësia e ujit dhe sigurohet furnizim i rregullt me ujë për banorët, duke përmirësuar kushtet e jetesës për të gjithë
5. Ndotja e ujit të pijshëm nga përdorimi i detergjentëve jo miqësorë me mjedisin	5.1 Nxitja e bizneseve për të sjellë në qytet detergjentë të cilët rrespektojnë natyrën	* * * Afat shkurtër	Bashkia Donatorë Biznesi Komuniteti	E pallogaritur	Mbrohet cilësia e ujit dhe e liqenit nga elementët kimikë ndotës. Krijohen kushte tërheqëse për turistët.
Mungesa e furnizimit me ujë 24 orë Sistemi i ujësjellësit jo rentabël dhe tejet të amortizuar ku humbjet janë tepër të mëdha	Ndërtimi i një sistemi të ri ujësjellësi	* * * Afat shkurtër	KfW	10.000.000	Përmirësohet furnizimi me ujë dhe sigurohet furnizim i rregullt me ujë për banorët, duke përmirësuar kushtet e jetesës për të gjithë

Zonat e gjelbërta					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
1. Mungesa e fidanishtes dhe serës së luleve të ndërmarrjes së gjelbërimit në qytetin e Pogradecit Kthimi i kësaj sipërfaqe pronarit nga KKP	1.1 Ngritja e një fidanishteje dhe një sere lulesh në sipërfaqen e gjelbëruar të Rezidecës Qeveritare	* * * Afat shkurtër	Bashkia Donatorët	30.000	Ulen shpenzimet e ndërmarrjes së gjelbërimit dhe krijohet rezervë vendore për mirëmbajtjen e lulishteve të qytetit me fidanë rezistentë, duke ndikuar drejtëpërdrejtë në përmirësimin e kushteve të jetesës
2. Mungesa e rehabilitimi i sipërfaqeve të gjelbëruara nga "Oktapodi deri tek Turzimi i Ri", duke e përshtatur këtë zonë me kënde lojrash për fëmijë, stola dhe ndricim. Lënia pas dore për mungesë fondesh e kësaj sipërfaqeje si dhe problemet e pazgjidhura të pronësisë	2.1 Përmirësimi cilësor i sipërfaqes së barit si dhe i drurëve dekorativë 2.2 Të kryhen studime për ngritjen e këndeve të lojrave 2.3 Të bëhet restaurimi i ndërtesave të Oktapodit dhe të Turizimit të Vjetër	* * * Afat mesëm	Bashkia Donatorët	10.000	Bëhet përmirësimi estetik dhe cilësor i kësaj pjese të parkut të qytetit, gjallërohet jeta e fëmijëve dhe vihen ne funksionim të plotë të dy ndërtesat e përmenduara
3. Drurët në shëtitore dhe në rrugët kryesore jane të vjetëruar dhe jo cilësorë Mungojnë sipërfaqet me ligustrave, sipërfaqe të cilat mbrojnë barin në parkun e qytetit	3.1 Përmirësimi dhe rritja më tej e cilësisë së drurëve dekorativë, sidomos në rrugët e rikonstruktuara 3.2 Mbjellja dhe shtimi më tej i sipërfaqeve me ligustra në shëtitore	* Afat mesëm	Bashkia Donatorët	9.000	Rritet më tej cilësia e drurëve dekorativë dhe mbrohen sipërfaqet me bar në parkun e qytetit, duke siguruar gjelbërim të shëndetshëm gjatë të gjithë vitit

Zonat e gjelbërta					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
4. Mungesa e sipërfaqeve të gjelbëruara në brendësi të qytetit, ndermjet pallateve, etj. Dëmtimi (zënia) e sipërfaqeve të gjelbra me ndërtime (banesa, shtesa, kioska, garazhe, rrethime, etj) pa leje	4.1 Prishja e të gjitha ndërtimeve pa leje duke bërë kështu kthimin e hapësirave publike në brendësi të qytetit, ndërmjet pallateve. 4.2 Rehabilitimi i sipërfaqeve të gjelbra, duke përmirësuar strukturën dhe infrastrukturën e tyre	* * * Afat mesëm	Bashkia Donatorë	E pallogaritur	Nga shtimi i sipërfaqeve të gjelbra, rriten efektet tërheqëse dhe turistike qytetit, rriten mundësitë për shlodhje, përmirësohet ndjeshëm cilësia e ajrit dhe kushtet e jetës në qytet
5. Mungesa e mirëmbajtjes së sipërfaqeve të gjelbëra në parkun “1 Maji” dhe lulishtet ekzistuese. Dëmtimi i sipërfaqeve me bar, lule drurë dekorativë nga mbipopullimi i plazhit nga turistë që vijnë nga rajoni dhe vend, të cilët i përdorin ato si vende pushimi, ngrënie, loje, etj. Mungesa e banjove publike, ËC, dushe, etj.	5.1 Shtimi i sipërfaqes së plazhit në të dy anët e qytetit (Lin – Tushemisht) për të përballuar mbipopullimin e plazhit të qytetit 5.2 Plotësimi i infrastrukturës së plazhit me elementë të nevojshëm të turizimit	* Afat gjatë	Bashkia Donatorë OJF	20.000	Shtohen elementët tërheqës turistikë, plotësohet infrastruktura e plazhit me elemntë të nevojshëm turistikë dhe mbrohet e gjithë zona nga mbipërdorimi i pakontrolluar
6. Degradimi nga mosha dhe degradimi i drurëve dekorativë dhe kjo e fundit sidmos për fidanët e rinj.	6.1 Rehabilitimi dhe përmirësimi cilësor i drurëve dekorativë në të gjithë qytetin. 6.2 Zëvëndësimi i drurëve me moshë më të madhe 6.3 Ruatja dhe mirëmbajtja e drurëve dhe sidomos fidanëve të rinj Të mbillen, kryësisht drurë me gjelbërim gjithëvjetor	* Afat shkurtër	Bashkia Donatorët Ministria e Rregullimit të Territorit	15.000	Rritet numri i drurëve dekorativë dhe sidomos atyre me gjelbërim gjithëvjetor, duke rritur në mënyrë të dukshme tiparet tërheqëse gjithëvjetore të qytetit, përmirësuar kushtet e ajrit dhe në këtë mënyrë cilësinë e jetës

Ajri dhe Shëndeti

Problemi	Aktivitetet	Prioriteti Afati kohor	Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm	Kostoja (në Euro)	Efekti
1. Rritja e substancave ndotëse në ajër. Përdorimi i makinave me djegje të dobët të karburantit	1.1 Krijimi i pikave bashkëkohore për matjen e ndotjes dhe krijimi një kuadri rregullator për monitorimin e vazhdueshëm të cilësisë ajrit. 1.2 Sigurimi i një kontrolli rregullator nga institucionet për makinat jashtë standartit	* * * Afat mesëm	Bashkia Ministria e Shëndetit Publik Ministria e Transporteve Ministria e Mjedisit Donatorë	E pallogaritur	Përmirësim i cilësisë së ajrit dhe për rrjedhojë i shëndetit të komunitetit dhe tërheqja e turistëve.
2. Ndotja e ajrit nga mbetjet urbane (hedhja vend e pa vend dhe djegja në natyrë)	2.1 Ndërmarrja e fushatave ndërgjegjësuese për publikun; Ndërtimi i sistemeve bashkëkohore për pastrimin e qytetit (kosha, mjete pastrami, etj); 2.2 Sigurimi i transportimit të mbetjeve në fusha sanitare (mundësia për ti dërguar në fushën që pritet të ndërtohet në zonën e Maliqit)	* * * Afat shkurtër	Bashkia OJFtë Komuniteti	E pallogaritur	Përmirësim i cilësisë së ajrit dhe për rrjedhojë i shëndetit të komunitetit dhe tërheqja e turistëve.
3. Rënie e cilësisë së ajrit për shkak të ndërtimeve dhe aktiviteteve të tjera infrastrukturore në qytet	3.1 Krijimi dhe ndjekja i një sistemi rregullator për ndërtuesit, që të kapin pluhurat e krijuara gjatë ndërtimit	* * * Afat shkurtër	Bashkia Biznesi	E pallogaritur	Mbrohet cilësia e ajrit dhe nuk krijohen kushte të pakëndëshme sidomos për turistët që kërkojnë ajër të pastër
4. Rënie e cilësisë së ajrit për shkak të aktivitetit të biznese që krijojnë tymra dhe clirojnë gazra dhe elementë të tjerë volativë si dhe krijojnë zhurma	4.1 Largimi i disa prej bizneseve në vende më të përshtashme; Vendosja e rregullave për bizneset që të përdorin sisteme që kapin elementët volativë dhe të minimizojnë zhurmat; Ndërgjegjësimi i publikut që të denoncojnë rastet e shkeljeve	* * * Afat mesëm	Bashkia Bizeneset Insitutet kërkimore-shkencore	E pallogaritur	Mbrohet cilësia e ajrit dhe cilësia e jetës dhe pasojave që vijnë për banorët nga zhurmat Rriten vlerat turistike të zonës.

Ajri dhe Shëndeti					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
5. Shtimi i zhurmave në mjedis si rezultat i përdorimit të gjeneratorëve dhe i makinave brenda qytetit Pasojat janë psikologjike, njerëzit janë më të stresuar. Kanë probleme me aparatin e dëgjimit dhe me sistemin nervor.	5.1 Përdorimi i gjeneratorëve me sistemin e silenciatorsve. Agjensite e furgonave të zhvendosen në periferi të qytetit	* * * Afat shkurtër	Bashkia	E pallogaritur	Përmirësohet cilësia e ajrit në qytet dhe cilësia e jetës në të
6. Mungesa e banjove publike në qytet	6.1 Ndërtimi i banjove publike në vende të përshtashme dhe me të gjitha standartet	* * * Afat shkurtër	Bashkia Donatorë	10.000	Ulet rrezikshmëria për sëmundje infektive. Përmirësohet gjendja mjedisore në qytet, duke eleminuar erërat dhe mjediset e pakëndëshme. Krijohen kushte moderne për komunitetin dhe sidmos vizitorët në qytet
7. Ndotja e ajrit nga aktiviteti i guroreve përreth qytetit	7.1 Mbyllja e aktiviteteve per te dyja guroret e qytetit Njera prej tyre eshte ndertuar mbi kanalin e ujit te pijshem te qytetit tjetra ka shkaterruar themelet e qytetit	* * * Afat shkurtër	Bashkia Ministritë përgjegjëse	E pallogaritur	Frenim i shkatërrimit të malit rrëze qytetit Përmirësohet cilësia e ajrit dhe sidomos e ujit të pijshëm
8. Ndotja e ajrit si rezultat i lëvizjes me makina të vjetra	8.1Largimi me anë të një ligji lokal të makinave mbi 10 vjet nga prodhimi i tyre.	* * * Afat shkurtër	Bashkia Ministria e Mjedisit	E pallogaritur	Përmirësim i cilësisë së ajrit (ulja e ndotjes së ajrit me elementë kimikë të dëmshëm). Krijon kushtet për afrimin e turistëve dhe vizitorëve

Turizmi					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
1. Mungesa e një turizmi interaktiv të plotë, me mungesë të infrastrukturës rrugore, transportit urban dhe interurban, shërbimit të taksive, mjeteve turistike, si jahte dhe mjete të tjera lundruese, etj.	1.1 Rikonstruksioni i rrugëve dhe trotuareve në të gjitha rrugët e qytetit. 1.2 Ndërtimi i një moli për ankorimin e varkave dhe jahteve. 1.3 Përmirësimi i bregut të liqenit dhe krijimi i një sistemi të përshtashëm turistik në të. 1.4 Ndërgjegjësimi i banorëve për vlerat e mëdha të qytetit dhe për mbajtjen pastër të mjedisve në qytet	* * * Afat shkurtër	Bashkia Buxheti i shtetit Donatorë OJFtë	3.000.000	Siguron një qytet tërësisht turistik me mundësi të shumta për vetë komunitetin dhe biznesin.
2. Mungesa e mjedisve argëtuese për të gjith amoshat, të tilla si salla lojrash, qendra kulturore dhe artistike, qendra argëtimi, muze ,etj.	2.1 Ngritja në vende të përshtashxme të qendrave të tilla në qytet. 2.2 Ndërtimi i pishinave dimërore dhe verore për ta kthyer qytetin në një qytet të preferuar gjatëe të gjithë vitit	* * * Afat shkurtër	Bashkia Biznesi Donatorët OJFtë	E pallogaritur	Gjallërohet jeta turistike dhe për rrjedhojë rritet fluski i turistëve për gjatë të gjithë vitit.
3. Mungesa e qendrave për infomacion turistik	3.1 Ngritja e agjencive turistike dhe qendrave të informacionit, sipas kërkesave të kohës. 3.2 Përgatitja e guidave dhe materialeve të tjera promovuese dhe udhëzuese për qytetin. 3.3Krijimi i faqeve funksionale interneti për turizmin në qytet	* * * Afat shkurtër	Bashkia Donatorët OJFtë	E pallogaritur	Krijohen mundësi më të mëdha për turistët vendas dhe të huaj që të tërhiqen nga bukuritë e qytetit dhe të mund të orientohen në mënyrë të zgjuar në qytet

Turizmi

Problemi	Aktivitetet	Prioriteti Afati kohor	Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm	Kostoja (në Euro)	Efekti
4. Ndotja e liqenit nga mbetjet dhe ujrat e zeza	4.1 Krijimi i një sistemi pastrami mbetjesh, funksional në të gjithë qytetin dhe përgjatë bregut të liqenit. 4.2 Ndërtimi i sistemit të pastrimit të ujrave të zeza në qytet. 4.3 Ndërtimi i kolektorit të pastrimit të ujrave.	* * * Afat shkurtër	Bashkia Biznesi KFË Donatorë të tjerë	25.000.000	Krijohen kushte të përshtashme sanitare në qytet dhe sidomos në liqen për pushimin e turistëve dhe zhdukjen e sëmundjeve infektuese.
5. Mungesa e një infrastrukture të plotë turistike ne qytet. 500 shtretërit që ofrojnë hotelet e Pogradecit, nuk mjaftojnë për të plotësuar kërkesat në rritje për turizëm në zonë. Një pjesë vizitorëve priten nga familjarë, të cilaët gjithashtu nuk mund të ofrojnë të gjithë komoditein e kërkuar për një turizëm bashkëkohor (ujë, drita, akomodim, etj)	5.1 Krijimi i hoteleve më moderne dhe funksionale pë rtë pritur sa më shumë turistë. 5.2 Krijimi i kushteve për furnizimin me ujë, drita dhe infrastrukturë rrugore, subvencionimi me kredi, etj., për familjet që tradicionalisht ofrojnë shtëtpitë e tyre për turistët	* * * Afat mesëm	Bashkia Komuniteti Donatorët OJFtë	Nga vetë biznesi dhe familjet (E pallogaritur)	Krijon kushte të përshtashme për tuirstët që vizitojnë zonën dhe krijon premisat për shpërndarjen e një eksperience pozitive vit pas viti nga vetë turistët që e vizitojnë zonën.
6. Mungesa e një kulture bashkëkohore shërbimi	6.1 Përgatitja e brezave të rinj të shërbimit turistik me aftësi të larta profesionale dhe komunikuese	* * * Afat mesëm	Bashkia Komuniteti Biznesi Donatorë OJFtë	Nga vetë të interesuarit	Krijon kushtet për nje mikpritje moderne dhe shton mundësitë për afrimin e më shumë turistëve në rajon

Energjia dhe telekomunikacioni

Problemi	Aktivitetet	Prioriteti Afati kohor	Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm	Kostoja (në Euro)	Efekti
1. Rrjeti shpërndarës 10 kv. Nevoja e kalimit të këtij rrjeti 10 kv në 20 kv. Niveli i lartë i humbjeve të energjisë dhe humbjeve të tensionit. Nivele këto shumë më të larta se standartet tekniko - ekonomike. Rrjeti i T.M. 10 kv është i amortizuar dhe i ndërtuar jo sipas kritereve teknike për rrjedhojë dhe humbjet e energjisë dhe të tensionit janë të larta.	1.1 Rikonstruktimi i rrjetit dhe kalimi nga T.M.10 kv në T.M.20 kv. Kryerja e studimit për shtrirjen e këtij rrjeti 20 kv në përputhje me standartet e kërkuara.	* * * Afat mesëm	K.E.S.h	1.900.000	Përmiresohen vlerat e nivelit të tensionit, ulen humbjet e energjisë . Minimizohet rreziku për jetën e banorëve afër këtyre linjave. Rritet garancia e furnizimit me energji elektrike.
2. Rrjeti i T.U Rrjeti i T.U përballon ngarkesën, por nuk i përgjigjet parametrave tekniko - ekonomike të shfrytëzimit. Niveli i lartë i humbjeve të energjisë në rrjet, mos sigurimi i nivelit të tensionit brenda standarteve. Krahas amortizimit të rrjetit të T.M rritja e ngarkesës dhe sidomos ndërtimet pa kriter kanë bërë që humbjet në këtë rrjet të jenë tepër të larta dhe niveli i tensionit jo brenda parametrave teknike.	2.1 Rikonstruksioni i rrjetit të tensionit të ulët . Kryerja e studimit për rikonstruksionin e rrjetit të dytë në përputhje me standartet tekniko - ekonomike duke pasur parasysh edhe studimet urbanistike	* * * Afat mesëm	K.E.S.h	800.000	Përmirësimi i vlerave të nivelit të tensionit, zvogëlimi i humbjeve të energjise duke arritur standartet tekniko - ekonomike, garanci për furnizimin 24 orë pa ndërprerje të konsumatorëve.

Energjia dhe telekomunikacioni					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
3. Mungesa e përdorimi të burimeve alternative të energjisë. Mungese sa vjen e në rritje e plotësimit të nevojave për ngroje dhe gatim me dru zjarri, kosto akoma e lartë e përdorimit të gazit të lëngshëm, cmimi i lartë i paneleve diellore dhe mungesa e instalimeve kolektive për ngrohje kushtëzon përdorimin në masë të energjisë elektrike.	3.1 Vendosja e sanksioneve në ndërtimet e reja, sidomos ato kolektive për veshjen e tyre termoizoluese, ndjekja e politikave favorizuese për përdorimin e paneleve diellore dhe gazit të lëngshëm. Kryerja e studimeve dhe hartimi i një politike strategjie kombëtare për stimulimin e përdorimit të burimeve alternative të energjisë.	* * * Afat mesëm	Bashkia Ministritë përkatëse Institucionet kërkimore Biznesi Komuniteti Donatorët OJFtë	E pallogaritur	Zgjidhja e problemeve për energji të komunitetit. Mbrotja e natyrës duke përdorur energji të pastra.
4. Mungesa e një rrjeti të plotë shpërndrajes së telfonisë Dëmtimi i rrugëve kryesore dhe dytësore gjatë zgjerimit të rrjetit të telefonisë fikse dhe kostoja e lartë e kthimit të tyre në gjendjen e mëparshme.	4.1 Zgjerimi i rrjetit të parë e të dytë të telefonisë fikse. Kryerja e punimeve civile në rruget kryesore dhe dytësore të sistemuara.	* * * Afat mesëm	Albtelecom sh.a	500.000	Mundësia për cdo kohë e lidhjeve telefonike kudo dhe brenda kushteve teknike. Rritja e shërbimit në komunitet

Trashegimia kulturore					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
1. Mungesa e një sistemi muzeal në qytet Godina e muzeut është gjetur por bërja e muzeut kërkon pasuri dhe objekte muzeale, të cilat janë shumë të pakta. Ende nuk disponohet shtëpia e L. Poradecit. Gjithashtu duhet ngritur nga themelet shtëpia muze e Mitrush Kutelit. Mungon fondi i veprave të artistëve vendas dhe të tjerë.	1.1 Rikonstruksioni i godinës së re të Muzeut Historik të qytetit dhe i galerisë së artit. 1.2 Ngritja nga e para e Muzeut Etnografik. 1.3 Ngritja në rang muzeu i shtëpisë së L. Poradecit dhe të M. Kutelit. Bërja e tyre të vizitueshme nën administrimin bashkiak. 1.4 Ngritja në rang muzeu i shtëpisë së piktorit Todi Mato.	* * * Afat shkurtër	Bashkia Ministria e Kulturës Fondacionet kulturore Donatorë të tjerë	50.000	Sigurimi i një sistemi normal vlerash kulturore të qytetit
2. Mungesa e një angazhimi për ruajtjen e trashëgimisë që ofrojnë banesat karakteristike dhe lagjet me vlera qytetare dhe historike të qytetit. Këto rrugë dhe ndërtesa janë në gjendje të amortizuar. Problemi ka lindur nga mos përcaktimi i këtyre zonave si vlera historike dhe turistike. Ndërhyrja në këto zona ka qenë jashtë cdo kriteri dhe i dëmtuar rëndë ato.	2.1 Godinat e shpallura si vlera arkitrkturore dhe historike të ruhen dhe të restaurohen. 2.2 Të shëndërrohen në rrugë turistike, rrugicat dhe rrugët, të cilat mbartin vlera të larta historike. 2.3 Rikonstruksioni dhe vënia në funksionim i shkollës së parë shqipe në Pogradec dhe të dytës në Shqipëri 2.4 Rindërtimi i shatërvanit të vjetër të qytetit nëpërmjet rrugës turistike prej Rr. Naim Frashëri dhe Rr. Së Mokrës	* * * Afat mesëm	Pro-Helvetia (150.000 Euro) Ministria e Kulturës Bashkia Donatorët	200.000	Rindërtimi i një identitei historik-kulturor-turistik dhe realizimi i një zone plotësisht turistike.

Trashegimia kulturore					
Problemi	**Aktivitetet**	**Prioriteti** **Afati kohor**	**Organet përgjegjëse dhe partnerët e mundshëm**	**Kostoja (në Euro)**	**Efekti**
3. Mungesa e një angazhimi për zbukurimin e qytetit nëpërmjet kulturës dhe artit që ka cuar në: Shkatërrimi i peizazhit natyror nga ndërtimet Kaotizmi në prezantimin e simboleve kulturore dhe historike të qytetit	3.1 Rikonstruksioni i shesheve kryesore. 3.2 Krijimi i sibolikave të reja në mënyrën e lyerjes së ndërtesave dhe dekorimit. 3.3 Ndërtimi dhe zbatimi i planit rregullues të qytetit 3.4 Ngritja e debateve për historinë e qytetit dhe simbolet e tij. 3.5 Të rishikohen lejet për ndërtimet e larta, të cilat prishin imazhin e qytetit	* * * Afat shkurtër	Ministria e Kulturës Bashkia Donatorë	200.000	Do të përmirësohet harmonizimi i kulturave nëpërmjet gjetjes dhe simbolizimit si duhet të një qyteti me histori dhe trashëgimi
4. Mosfunksionimi harmonik i qytetit në të gjithë shtrirjen e tij dhe nëpërmjet shfrytëzimit të burimeve ekzistuese. Mungesa e një administrimi të mirë të pika të rëndësishme të qytetit, si hyrja e qytetit, qendra e qytetit, lumi i qytetit, etj.	4.1 Shpallja e zonave funksionale në qytet në përputhje me planin rregullues. Transformimi i disa aktiviteteve kryesore si, rruga turistike, rruga tregtare e qytetit, etj.	* * * Afat gjatë	Bashkia Ministria e Rregullimit të Territorit Ministria e Kulturës Donatorë	E pallogaritur	Funksionimi i një qyteti me një grafik të fortë turistik

REPUBLIKA E SHQIPERISE
KESHILLI I BASHKISE
POGRADEC

VENDIM

Nr. 34, date 03/ 06 / 2005

Per miratimin e "Planit lokal te veprimit ne mjedis"

Bazuar ne ligjin Nr. 8652, date 31.07.2000, "Per organizimin dhe funksionimin e Qeverisjes Vendore", neni 10, pika II dhe III, neni 32, gërma k, me propozim te Kryetarit te Bashkise, Këshilli i Bashkisë

VENDOSI:

1. Te miratoje "Planin lokal te veprimit ne mjedis" (bashkangjitur) hartuar nga Bashkia e qytetit ne bashkepunim me REC Shqiperi dhe financuar nga SIDA.

2. Ky vendim hyn ne fuqi 10 ditë pas shpalljes.

KRYETARI

BARDHYL HYKA

Shtojca

Pasqyra e sipërfaqeve të gjelbëruara (2004)

Nr	Emërtimi	Njësia	Sip. me bar	Sip. me lule	Sip. inerte
I	Blloku tek lagjia nr 1 dhe nr 2				
	Tek lapidari	m^2	220		
	Përballë kishës 1	m^2	280	10	120
	Përballë kishës 2	m^2	130		
	Tek ish bibilioteka	m^2	270		30
	Tek posta	m^2	50		
	Rruga e qendrës kulturore	m^2	300		
	Shuma		1.250	10	150
II	Parku 1 maji				
	Turizmi i ri –rezidenca qeveritare	m^2	36.350	1200	4150
	Gjelbërimi në trotuare	m^2		2350	
	Lulishtja tek busti i K. Karafilit	m^2		270	
	Shuma		36.350	3820	4150
III	Parku rezidencë qeveritare				
	Krahu mbi rrugë "kaldaja – qendra e stërvitjes"	m^2	42.000		3 000
	Tek vilat	m^2	22.900	1 500	6 000
	Shuma		64.900	1 500	9 000
IV	Parku qendër qyteti				
	Turizmi i vjetër – turizmi i ri dhe gjelbërimi në rrugë	m^2	8.000	1 200	3 700
	Oktapodi turizmi i vjetër	m^2	2.500	100	
	Shuma		10.500	1 300	3 700
V	Bashkia				
	Institucioni	m^2	930	70	
	Shëtitore "F. Noli"	m^2	1.300	100	
	Sheshi para Pallatit të Kulturës	m^2	120		
	Shuma		2.350	170	
VI	Lulishte "R. Çollaku"	m^2	1.000	50	50
VI	Lumi i qytetit	m^2	700		
	Shuma		1.700	50	50
VI	Parku "Drilon"				

Sipërfaqet e asfaltuara të rrugëve të qytetit (2004)

Nr.	Emërtimi i rrugës	Njësia	Sipërfaqja
1	Reshit Çollaku	m^2	8.920
2	Dëshmorët e Pojskës	m^2	9.730
3	e Vilave	m^2	4.200
4	Rinia	m^2	2.600
5	e Varrezave	m^2	2.000
6	Kajo Karafili	m^2	14.000
7	e Pallatit të kuadrove	m^2	1.500
8	e NP Drurit	m^2	350
9	Naim Frashëri	m^2	1.750
10	Andon Xoxe	m^2	560
11	tek Shtëpia e Pionierit	m^2	350
12	e Parkut automobilistik	m^2	400
13	tek Materniteti i ri	m^2	500
14	e Zonës Industriale	m^2	6.020
15	Shemshi Koroveshi	m^2	2.640
16	Gani Homçani	m^2	2.460
17	Çeta e Mokrës	m^2	1.280
18	Dhimitër Shkurti	m^2	580
19	e Gorricës	m^2	480
20	Sami Zgiani	m^2	490
21	Farmacia nr. 1 - lulishte	m^2	1.350
22	e Spitalit	m^2	560
23	Kristaq Kaska	m^2	1.500
24	Kostaq Mato	m^2	150
25	Petro Mato	m^2	300
26	24 Maj	m^2	350
27	11 Janari	m^2	330
28	tek Hetuesia	m^2	1.600
29	tek ish Komiteti ekzekutiv	m^2	760
30	tek Stadiumi	m^2	1.200
31	Poliklinikë - çerdhe e lagjes nr.5	m^2	1.080
32	Islam Dani	m^2	2.500
33	tek lumi (të dyja anët)	m^2	4.000
34	Cene Mane	m^2	2.540
35	tek Markata	m^2	480
36	tek Lagjja nr.2	m^2	4.800
37	pas shkollës “Koli Gusho”	m^2	750
38	tek Bregu i Liqenit	m^2	12.815
	Shuma	m^2	**98.275**

Sipërfaqet e trotuareve të rrugëve të qytetit (2004)

Emërtimi i rrugës	Sipërfaqja (m²)
Reshit Çollaku	4.650
Dëshmoret e Pojskës	13.350
Rinia	1.860
e Stadiumit	600
Kajo Karafili	11.450
Islam Dani	1.410
Naim Frashëri	705
e Zonës Industriale	4.100
Shemshi Koroveshi	2.100
Gani Homçani	1.520
Pallati 65 (farmacia)	110
e Spitalit	380
tek ish komiteti ekzekutiv	720
e Varrezave	300
Shuma	**43.245**

Tabelë përmbledhëse e situatës së infrastrukturës në qytet (2004)

Emërtimet	Sipërfaqet (në m²)
Rrugë të asfaltuara	98.250
Sheshe	14.070
Trotuare	43.245
Shuma	155.565
Sipërfaqja e qytetit sipas vijës së verdhë	1.867.140
Sipërfaqja e qytetit sipas kufirit ekzistues	2.334.000

Sipërfaqja e pastrimit, sasia e mbetjeve që largohen si dhe mirëmbajtja e rrugëve (2004)

Sipërfaqja e rrugëve për t'u fshirë 170.650 m²
Sipërfaqja e rrugëve për t'u mirëmbajtur 118.280 m²
Çdo ditë evadohen 38 ton mbeturina në pikën provizore të grumbullimit në Alarup (miniera)
Largimi i mbeturinave të ngurta nga konteinerët, rreth 2.480 ton/vit.
Konteinerë 150 copë, zbrazen 2 herë në ditë
Sipërfaqja e pastrimit të plazhit 36.880 m²
Mbeturina nga plazhi, largohen rreth 4 ton/ditë
Sipërfaqja për plugim në plazh 23.450 m²
Lagia e rrugëve: 2 herë/ditë rreth 99.000 m²
Larja e rrugëve: 2 herë/muaj rreth 28.800 m²
Mirëmbajtja e Lumit të Qytetit (dalja nga Oktapodi) dhe të Lumit të Vërdovës (dalja tek 1 Maj) bëhet nëpërmjet një fondi prej rreth 900.000 lekë në vit.
Mirëmbajtja e kanalit të unazës bëhet me fondin prej 300.000 lekë/vit.

Legjislacioni në mbrojtje të Liqenit të Ohrit

a- Ligje
Ligj "Për mbrojtjen e liqeneve ndërkufitare"
b- Vendime të Këshillit të Ministrave
Vendim "Për shpalljen e monumenteve të natyrës të rrethit të Pogradecit"
c- Udhëzime të Këshillit Bashkiak

- Udhëzim " Për mbrojtjen e liqenit dhe zonës ujëmbledhëse në përputhje me statusin peisazh i mbrojtur"
- Udhëzim "Për zbatimin e vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 80, datë 18.02.1999, "Për shpalljen park kombëtar të Prespës dhe peizazh i mbrojtur tokësor/ujor të Pogradecit"
- Udhëzim "Për ndalimin e veprimeve që dëmtojnë liqenin dhe zonën e tij ujëmbledhëse"
- Udhëzim "Për ndalimin e futjes në Liqenin e Ohrit dhe në pellgun e tij ujëmbledhës të specieve joendemike"
- Udhëzim "Për administrimin dhe ruajtjen e bimëve mjekësore eterovajore, tanifere natyrore, si dhe për ndalimin e përkohshëm të mbledhjes së llojeve që rrezikojnë të zhduken"
- Udhëzim "Për mbrojtjen dhe shtimin e llojeve të rralla, të rrezikuara dhe pothuajse të zhdukura të faunës dhe florës në Liqenin e Ohrit dhe pellgun e tij ujëmbledhës"

d- Urdhëresa e rregullore lokale

- Rregullore lokale "Për ruajtjen dhe administrimin e monumenteve të natyrës"
- Rregullore lokale "Për mbrojtjen dhe shtimin e rezervave të peshkut dhe pasurive të tjera ihtiogjene në Liqenin e Ohrit"
- Rregullore lokale "Për mbrojtjen, administrimin dhe përdorimin e kullotave dhe livadheve"
- Urdhëresë publike "Për disiplinimin e shërbimeve të pastrimit dhe gjelbërimit të qytetit, të liqenit dhe të bregut të tij"

Memorandum mirëkuptimi "Për bashkëpunim në mbrojtjen e Liqenit të Ohrit dhe të zonës së tij ujëmbledhëse"